

ZONNEPARK Maria Hoop
Communicatie-, participatie en
procesplan &
Verslag van het Omgevingsproces

Datum: 14 / 01 / 2021

Versie: 2

Inleiding

Dit document betreft enerzijds het communicatie- participatie- en procesplan van Zonnepark Maria Hoop. Dit plan is opgesteld in de eerste helft van 2020, voorafgaand aan de uitvoering van het omgevingsproces.

In de tweede helft van 2020 is gestart met de uitvoering van dit plan (het omgevingsproces), waarbij de uitgangspunten die zijn weergegeven in het communicatie- participatie- en procesplan zoveel mogelijk zijn aangehouden. Het proces is nu zover gevorderd, dat het eindconcept van het inrichtingsplan gereed is, evenals een eindconcept van het Profijtplan.

Het verslag van het omgevingsproces, zoals dat in de tweede helft van 2020 is uitgevoerd, is opgenomen in het laatste deel van dit voorliggende document. Hierin is o.a. opgenomen welke stappen zijn gezet, welke communicatiemiddelen zijn ingezet, met welke stakeholders afstemming heeft plaatsgevonden en wat de resultaten daarvan zijn (op hoofdlijnen). Het Profijtplan betreft een apart (separaat) document.

Inhoudsopgave

- Communicatie-, participatie en procesplan (eerste helft 2020 -> het plan)
- Verslag van het Omgevingsproces (tweede helft 2020 -> de uitvoering)

Pijler 3: Communicatie-, participatie- en procesplan

Inleiding

Dit document betreft het communicatie-, participatie- en procesplan van Zonnepark Maria Hoop. Dit betreft één document, gezien de samenhang, en ten behoeve van een goede leesbaarheid. Het document maakt onderdeel uit van het totale Projectplan Zonnepark Maria Hoop. Het voorliggende document beschrijft:

- Visie en doel;
- Uitgangspunten;
- Stakeholderanalyse en thema-analyse;
- Rollen van de stakeholders;
- Rol van de thema's;
- Communicatiemiddelen;
- Te doorlopen stappen omgevingsproces;
- Verslaglegging en monitoring;
- Bijlagen:
 - o Weergave voorbeeld logboek;
 - o Communicatiekalender.

Visie en doel

Het ontwerpen, procesmatig begeleiden en realiseren van zonneparken doet LC Energy vanuit de overtuiging dat we verantwoording moeten afleggen voor ons energieverbruik. Toekomstige generaties, onze kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen, worden immers geconfronteerd met ons gedrag. Dat beseffen is één, het succesvol ombuigen is twee. LC Energy draagt daarom graag bij aan de versnelling van de energietransitie. LC Energy neemt deze taak heel serieus. Dit komt tot uiting in haar unieke aanpak, waarbij alle stakeholders / belanghebbenden centraal worden gesteld, en wordt gestreefd naar een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en inrichting. Daarnaast vindt LC Energy dat de verantwoordelijkheid niet ophoudt na oplevering van een zonnepark. LC Energy blijft actief betrokken én blijft investeren in kennis en kunde ten behoeve van de verschillende lokale partijen.

Het doel met betrekking tot Zonnepark Maria Hoop is om een zonnepark te realiseren welke kwalitatief hoogwaardig is, en draagvlak heeft. Dit betreffen in het bijzonder de thema's:

- Opwekking duurzame energie en het dienen als katalysator;
- Natuurlijke en landschappelijke inpassing en inrichting met ruimte voor dubbel ruimtegebruik;
- Financiële en technische uitvoerbaar waarbij tevens de lokale economie wordt gestimuleerd;
- Ruime mogelijkheden voor financiële participatie;
- Geen milieuhinder.

Om dit te bereiken is het noodzakelijk dat een zorgvuldig omgevingsproces wordt doorlopen, waarbij stakeholders goed worden geïnformeerd en mogelijkheden hebben om invloed uit te oefenen op het plan en kaderstellend te zijn waar nodig, in een helder en transparant proces.

Uitgangspunten

Om een goed proces te kunnen doorlopen, zijn de belangrijkste uitgangspunten van dit proces geformuleerd.

- Duidelijkheid in wie de stakeholders zijn en waarom;
- Duidelijkheid in de rollen die stakeholders in het proces willen en krijgen (op welke punten kan men binnen het proces wel invloed uitoefenen, en op welke punten niet);
- Helder en transparant omgevingsproces;
- Communicatie van twee kanten. LC Energy is ook tijdens het proces bereikbaar voor alle belanghebbenden / stakeholders, op verschillende manieren (zoals per telefoon, e-mail en per ontmoeting);
- LC Energy communiceert via de middelen die in dit voorliggende plan zijn benoemd;
- Communicatie door LC Energy gebeurt vroegtijdig. Een inloopavond /webinar wordt bijvoorbeeld minimaal twee weken van tevoren aangekondigd door het inzetten van diverse communicatiemiddelen (zoals de weekcourant, de website en middels brieven aan omwonenden);
- LC Energy maakt bij alle communicatiemomenten steeds goed helder waarop stakeholders / invloed kunnen uitoefenen (en waarop niet);
- Afspraken worden nagekomen;
- Stakeholders kunnen op onderdelen invloed op het plan uitoefenen. Op onderdelen is ruimte voor co-productie. Dit biedt echter geen garantie dat het uiteindelijke plan ook daadwerkelijk wordt aangepast naar wens van stakeholders. Er dient altijd een belangenafweging plaatst te vinden. Waar deze belangenafweging heeft plaatsgevonden, en/of waar aan bepaalde belangen/wensen geen gehoor is gegeven, wordt toegelicht in het op te stellen Verslag van het Omgevingsproces.

Stakeholderanalyse en thema-analyse

Om te bepalen wie de stakeholders zijn en welke belangen zij vertegenwoordigen, is een eerste Stakeholderanalyse uitgevoerd (welke separaat is bijgevoegd). Om te bepalen welke thema's van belang zijn bij de ontwikkeling van dit zonnepark en waarom, is een Thema-analyse opgesteld (welke separaat is bijgevoegd). De stakeholders en de thema's krijgen een nadrukkelijke rol binnen het omgevingsproces.

Rollen van de stakeholders

In het communicatie-, participatie en omgevingsproces onderscheidt LC Energy vijf rollen (participatievormen) voor de stakeholders. Dit betreffen:

- Geen rol
- Informeren
- Raadplegen
- Co-productie
- Kaderstellend

Geen rol

Er zullen stakeholders, bijvoorbeeld een aantal omwonenden, zijn die geen rol wensen in te nemen in het proces. Dit wordt verkend tijdens de eerste contactmomenten met alle stakeholders.

Informeren

Stakeholders dienen tijdens het proces steeds zorgvuldig geïnformeerd te worden. Tijdens elke stap van het proces betreft dit verschillende informatie. Bij de planontwikkeling gaat het o.a. om informatie over volgende aspecten:

- Waarom zijn zonneparken noodzakelijk?
- Hoe ziet een zonnepark er uit en hoe is de werking?
- Hoeveel ruimte is er voor landschappelijke en natuurlijke inpassing?
- Hoe kom je tot een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing?
- Welke milieutechnische gevolgen heeft het zonnepark?
- Welke mogelijkheden zijn er voor financiële participatie?

Bij de daadwerkelijk uitvoering van het plan gaat het om informatie zoals:

- Wanneer worden de werkzaamheden uitgevoerd, en wat is de planning daarbij?
- Wat is de routing van het werkverkeer?
- Wie gaat de uitvoering begeleiden, en hoe en wanneer is diegene aanspreekbaar?

Raadplegen

Stakeholders hebben meestal belangrijke informatie die kan helpen om het plan kwalitatief beter te maken en te laten aansluiten op de lokale situatie en behoefte. Om achter deze kennis en behoeften te komen worden stakeholders geraadpleegd. Dit gebeurt o.a. tijdens de keukentafelgesprekken en de inloopavonden.

Co-productie

Stakeholders wordt op onderdelen van het plan de mogelijkheid geboden om invloed uit te oefenen op het daadwerkelijk plan. Om mee te ontwerpen. Dit betreft met name de fase totdat de aanvraag Omgevingsvergunning formeel wordt ingediend. Bij alle communicatie-momenten wordt vooraf duidelijk gecommuniceerd waar en hoe dit gebeurt. Het is ook belangrijk steeds goed te communiceren waarop belanghebbenden geen invloed kunnen uitoefenen. Zo kunnen stakeholders in beginsel geen invloed uitoefenen op de afbakening van het plangebied.

Waarop kunnen stakeholders / belanghebbenden bijvoorbeeld wel invloed uitoefenen / mee-ontwerpen:

- De geselecteerde thema's (zie bijgevoegde Thema-analyse (Pijler 3));
- Invulling van de randen van het zonnenveld (buiten het hekwerk);
- Recreatieve ontsluiting en ommetje (aansluiting op omgeving);
- Koppeling met lokaal erfgoed en cultuurhistorie (informatie en educatie);
- Klimaatadaptatie (verbeteren microklimaat en woonomgeving);
- Invulling van het Gemeenschapsfonds (zie het bijgevoegde Profijtplan).

Kaderstellend

Er zijn overheidsinstanties die echt eisen kunnen gaan stellen, waaraan voldaan moet worden. Dit kunnen bijvoorbeeld wettelijke eisen zijn. Als voorbeeld kan Tennet eisen stellen aan de ruimte die vrijgehouden moet worden rond de hoogspanningsmast.

In de stakeholderanalyse worden de rollen beschreven die elke stakeholder in het proces kan en mag aannemen. Tijdens de eerste ronde keukentafelgesprekken (paragraaf 'Communicatiemiddelen' en paragraaf 'Te doorlopen stappen Omgevingsproces') worden deze rollen besproken en verder concreet gemaakt.

Rol van de thema's

Voor thema's die van belang zijn bij de ontwikkeling van dit zonneveld is een Thema-analyse uitgevoerd (zie bijgevoegde Thema-analyse).

Dit betreffen de thema's:

- Biodiversiteit;
- Herstel van landschapsstructuren;
- Schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten;
- Versterken lokale economie;
- Duurzaamheid bevorderen;
- Gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Tijdens te organiseren ontwerpessies wordt kennis gedeeld, worden belangen en wensen goed kenbaar gemaakt en wordt het thema zo verder uitgediept en vertaald naar kansen en oplossingen binnen het project.

Tijdens deze ontwerpessies worden alle stakeholders uitgenodigd die belang hebben bij dit onderwerp. Bij omwonenden en andere inwoners van de gemeente wordt nauwkeurig afgewogen of deze aan een ontwerpessie kunnen deelnemen (bij behoefte), of dat dit in een aparte sessie gebeurt. Ook namens LC Energy nemen experts deel. Zo nemen bij de ontwerpessie over de thema's 'biodiversiteit' en 'herstel van oude landschapsstructuren' namens LC Energy een landschapsarchitect en een ecooloog deel.

Communicatiemiddelen

Om het omgevingsproces goed te kunnen doorlopen, worden een aantal communicatiemiddelen ingezet. Dit betreffen:

- Keukentafelgesprekken met gebruik van logboek;
- De website van LC Energy;
- Inloopavonden / Webinars;
- Nieuwsbrieven;
- Plaatselijke weekcourant 't Waekblaad;
- Ontwerpessies waarin thema's worden uitgediept;
- Verslag van het Omgevingsproces.

Keukentafelgesprekken

De direct omwonenden (uit Ring 1) en de overige geselecteerde stakeholders worden uitgenodigd voor minimaal 1 keukentafelgesprek. In deze gesprekken wordt enerzijds specifieke informatie gegeven over het project, en

anderzijds wordt specifiek ingegaan op de belangen van de mensen die aan tafel zitten. Mensen kunnen wensen en eventuele bezwaren uiten die besproken worden. In deze gesprekken wordt de mogelijkheid geboden invloed uit te oefenen op het plan (binnen de gestelde kaders). Indien er behoefte is aan meerdere gesprekken, staat LC Energy daar altijd voor open. Van elke stakeholder / omwonende wordt een logboek bijgehouden. Hierin worden de afspraken genoteerd en gedeeld. Dit logboek maakt geen deel uit van het op te stellen Verslag van het Omgevingsproces (o.a. gezien privacy), maar in afstemming (en onder goedkeuring) worden wel hoofdlijnen weergegeven in dit verslag.

Onze ervaring leert dat voor directe omwonenden o.a. de landschappelijke inpassing van de randen zeer van belang is. Bij de gesprekken met direct omwonenden houden wij dan ook de volgende brochure bij de hand <https://en.calameo.com/read/0006038957c210f4f8d36> (link naar de brochure), die voorbeelden geeft en inspiratie biedt betreffende de invulling van de randen van het zonnepark.

Website

Zonnepark Maria-Hoop krijgt een eigen projectpagina op de website van LC Energy. Op deze website wordt het project toegelicht, is de planning weergegeven (de Communicatiekalender) en staan de relevante documenten. Daarnaast biedt de webpagina makkelijke opties om in contact te treden met LC Energy over het project.

Inloopavonden / Webinars

Het doel van inloopavonden is om stakeholders en andere belangstellenden enerzijds te informeren, en anderzijds om stakeholders en belangstellenden invloed te laten uitoefenen.

Voor inloopavonden worden de omwonenden (Ring 1 en Ring 2) middels brieven uitgenodigd. Daarnaast wordt een advertentie geplaatst in de lokale krant 't Waekblaad. Zowel het versturen van de brieven als de plaatsing van de advertentie zal minimaal twee weken voor de inloopavond plaatsvinden

De zaal waar de inloopavond wordt gehouden (zo dicht mogelijk bij de projectlocatie) wordt zorgvuldig ingericht. Duidelijk is waar informatie wordt gegeven over het zonnepark, en waar mensen daadwerkelijk invloed kunnen uitoefenen op het zonnepark. Als voorbeeld: met betrekking tot de inpassing en inrichting van het zonneveld worden schetstafels ingericht, waar mensen onder begeleiding van landschapsarchitecten concreet aan de slag kunnen.

Na afloop van de inloopavond worden de gemaakte schetsen, ingevulde reactieformulieren, en mondeling gegeven reacties zorgvuldig verwerkt in het Verslag van het Omgevingsproces. In dit verslag wordt aangegeven wat met de input is gedaan (tot welke resultaten heeft het geleid).

Hoewel LC Energy nadrukkelijk de voorkeur heeft voor inloopavonden, is het mogelijk dat gekozen moet worden voor Webinars (gezien de Corona-crisis). Dit betreft een interactieve live-uitzending via internet, waarvoor LC Energy samenwerkt met een professionele partij. Stakeholders en andere belangstellenden kunnen vanachter hun laptop/PC op deze wijze deelnemen. Webinars worden ook ingedeeld in twee delen: een informatief deel en een interactieve participatiesessie.

Nieuwsbrief

De nieuwsbrief is een middel waarmee projectinformatie en nieuwsberichten worden gedeeld met stakeholders en andere belangstellenden die zich daarvoor aanmelden. Daarnaast is een nieuwsbrief ook geschikt voor het uitdiepen van bepaalde thema's. Nadeel is dat deze communicatie meestal 1-richting is en daarom alleen geschikt voor het verstrekken van informatie.

't Waekblaad

Deze weekcourant wordt gebruikt voor het verspreiden van algemene informatie, en voor het aankondigen van inloopavonden / Webinars.

Ontwerpsessies waarin thema's worden uitgediept

Voor thema's die van belang zijn bij de ontwikkeling van dit zonnepark worden ontwerpsessies georganiseerd. De thema's zijn reeds geselecteerd (zie bijgevoegde thema-analyse). Tijdens een ontwerpsessie over een thema worden alle stakeholders uitgenodigd die belang hebben bij dit onderwerp. Bij omwonenden en andere inwoners van de gemeente wordt nauwkeurig afgewogen of deze aan een ontwerpsessie kunnen deelnemen (bij behoefte), of dat dit in een aparte sessie gebeurt. Ook namens LC Energy nemen experts deel. Zo nemen bij de ontwerpsessie over de thema's 'biodiversiteit' en 'herstel van landschapsstructuren' namens LC Energy een landschapsarchitect en een ecoloog deel.

Het doel is om de aanwezigen te motiveren om mee te denken en kennis te delen, om belangen en wensen goed kenbaar te maken en het thema zo verder uit te diepen en te vertalen naar kansen en oplossingen binnen het project.

Het betreffen de volgende ontwerpsessies (enkele thema's worden samengenomen, maar wel afzonderlijk behandeld in de ontwerpsessies):

- Biodiversiteit en herstel van landschapsstructuren;
- Schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten;
- Versterken lokale economie;
- Duurzaamheid bevorderen;
- Gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Verslag van het Omgevingsproces

Er wordt een Verslag van het Omgevingsproces opgesteld. Dit betreft een dynamisch proces. Na elke stap in het omgevingsproces wordt het document bijgewerkt. Aan wordt gegeven welke stap is doorlopen, welke informatie is versterkt, welke communicatiemiddelen zijn ingezet, en op welke wijze stakeholders invloed hebben uitgeoefend op het plan en waar eisen zijn gesteld. Naar voren gekomen bezwaren en wensen worden (anoniem) genoteerd, en van een reactie voorzien. Dit verslag wordt online weergegeven op de website van LC Energy.

Online agenda

Online tool waarbij omwonenden zeer eenvoudig een (keukentafel)gesprek met een projectmedewerker regelen.

Te doorlopen stappen omgevingsproces

Informatie- en ontwerpfase planontwikkeling

1. Keukentafelgesprekken met omwonenden (juli – augustus – eerste helft september 2020)

In de directe omgeving van het projectgebied wonen een aantal omwonenden (Ring 1). Deze omwonenden worden als eerste benaderd en uitgenodigd voor een keukentafelgesprek. Tijdens deze keukentafelgesprekken worden omwonenden in ieder geval **geïnformeerd** over:

- Het project;
- De stand van zaken;
- De documenten die zijn ingediend bij de gemeente;
- Hoe het omgevingsproces is vormgegeven en welke rol omwonenden hebben;
- Wordt duidelijk gemaakt op welke aspecten men invloed kan uitoefenen;

- En wordt een inhoudelijk gesprek gevoerd op de punten waarop men invloed kan uitoefenen;
- Naar behoefte wordt een vervolgspraak ingepland, waarbij ook wordt afgesproken over welke onderwerpen het vervolggesprek zal gaan.
- Het logboek, en het gebruik er van, wordt toegelicht.

Daarnaast worden omwonenden **geraadpleegd**, o.a. met betrekking tot hun gebiedskennis en hun behoeftes.

2. Keukentafelgesprekken overige stakeholders (juli – augustus – eerste helft september 2020)

In de stakeholderanalyse zijn de overige stakeholders benoemd (naast direct omwonenden). Deze stakeholders worden benaderd en uitgenodigd voor een gesprek. Tijdens deze gesprekken worden de stakeholders **geïnformeerd** over:

- Het project;
- De stand van zaken;
- De documenten die zijn ingediend bij de gemeente;
- Hoe het omgevingsproces is vormgegeven en welke rol omwonenden hebben;
- Wordt duidelijk gemaakt op welke aspecten men invloed kan uitoefenen;
- En wordt een inhoudelijk gesprek gevoerd op de punten waarop men invloed kan uitoefenen;
- Naar behoefte wordt een vervolgspraak ingepland, waarbij ook wordt afgesproken over welke onderwerpen het vervolggesprek zal gaan.
- Het logboek, en het gebruik er van, wordt toegelicht.

Daarnaast worden de stakeholders **geraadpleegd**, o.a. met betrekking tot hun kennis en hun behoeftes. Bij overheidsinstanties wordt ook gevraagd naar **kaderstellende** voorwaarden.

3. Eerste inloopavond / Webinar (tweede helft september 2020)

Nadat de stakeholders apart zijn benaderd en de eerste keukentafelgesprekken zijn gevoerd, wordt een eerste inloopavond / Webinar georganiseerd. Voor de inhoud van deze avond wordt verwezen naar de paragraaf 'Communicatiemiddelen'. Daarop aanvullend zal de nadruk deze avond enerzijds liggen op de **informatie** over het project, op basis van de documenten die zijn ingediend bij de gemeente (het Projectplan). Op deze avond willen wij de stakeholders ook **raadplegen** (met welke kennis kan men bijdragen en wat zijn de behoeftes)? En tot slot kunnen de aanwezigen op onderdelen invloed uitoefenen (**co-productie**). Zo kan men in gesprek met landschapsarchitecten (en concreet schetsen) over de inpassing en inrichting van het zonnepark, en kan men in gesprek met specialisten over de wensen en mogelijkheden voor financiële participatie.

De participatievormen betreffen **informer**, **raadplegen** en **co-productie**. Tijdens de inloopavonden wordt dit onderscheid goed duidelijk gemaakt. Dit gebeurt o.a. door een duidelijke indeling van de ruimte (verschillende plekken).

4. Opstellen eerste deel Verslag van het Omgevingsproces (eind september 2020) en monitoring omgevingsproces

Als sluitstuk van deze fase wordt het eerste deel van het Verslag van het Omgevingsproces opgesteld en openbaar gemaakt op de website van LC Energy (zie voor de inhoud van dit verslag de paragraaf over 'Communicatiemiddelen'). Aan de hand van de stakeholderanalyse en de individuele logboeken wordt gemonitord of alle belangen helder zijn, of alle afspraken zijn nagekomen en of er een goede terugkoppeling heeft plaatsgevonden (waar nodig). Ook wordt gecontroleerd of het vervolgproces, qua acties en planning, nog steeds klopt of dat deze bijgesteld moet worden.

Verdiepingsfase planontwikkeling

5. Inhoudelijke verdiepingsslag (begin oktober 2020)

Naar aanleiding van de input uit de eerste fase van het omgevingsproces, worden de documenten (zoals het inrichtingsplan en het Profijtplan) bijgewerkt en uitgewerkt. Zijdelings zijn inmiddels de noodzakelijke milieu-onderzoeken uitgevoerd. Uitkomsten van deze onderzoeken worden verwerkt.

Ook worden de aspecten geselecteerd die in ieder geval nog nader afgestemd moeten worden met de stakeholders.

6. Vervolg keukentafelgesprekken (oktober 2020)

In de vervolggelbesprekken wordt meer de diepte in gegaan. De agenda van het gesprek is vooraf bepaald. Naast **informer**, betreft het hierbij vooral **raadplegen** en **co-productie** (als participatievormen). Bij overheidsinstanties betreft dit ook **kaderstellend**. Als één van de onderwerpen 'mogelijke schittering' is (welke ook als thema is geselecteerd), wordt vooraf een schitteringsonderzoek uitgevoerd, en worden de resultaten (en eventuele gevolgen en mogelijke oplossingen) in dit gesprek besproken (met een specialist). Als bijvoorbeeld het onderwerp 'landschappelijke en natuurlijke inpassing en inrichting' op de agenda staat, neemt (namens LC Energy) een landschapsarchitect (en eventueel een ecooloog) deel aan het gesprek. Met het waterschap zal het gesprek juist specifiek over de gevolgen voor de waterhuishouding gaan, en het opnemen van eventuele wateropgaven.

Deze keukentafelgesprekken worden door LC Energy georganiseerd, maar stakeholders (zoals omwonenden), kunnen via de online agenda ook zelf een afspraak inplannen. De gesprekken worden gevoerd naar behoefte. De ervaring leert dat bijvoorbeeld niet alle omwonenden meerdere keren om tafel willen (of hoeven).

7. Gezamenlijke ontwerpessies waarin thema's worden uitgediept (oktober 2020)

Voor thema's die van belang zijn bij de ontwikkeling van dit zonnepark worden ontwerpessies georganiseerd. De thema's zijn reeds geselecteerd (zie bijgevoegde thema-analyse). Tijdens een ontwerpessie over een thema worden alle stakeholders uitgenodigd die belang hebben bij dit onderwerp. Ook namens LC Energy nemen experts deel. Zo nemen bij de ontwerpessie over de thema's 'biodiversiteit' en 'herstel van oude landschapsstructuren' namens LC Energy een landschapsarchitect en een ecooloog deel.

Het doel is om de aanwezigen te motiveren, om mee te denken en kennis te delen, om belangen en wensen goed kenbaar te maken en het thema zo verder uit te diepen en te vertalen naar kansen en oplossingen binnen het project. Naast **informer**, betreft het hierbij met name **raadplegen** en **co-productie** (als participatievormen).

Het betreffen de volgende ontwerpessies (enkele thema's worden samengenomen, maar wel afzonderlijk behandeld):

- Biodiversiteit en herstel van landschapsstructuren;
- Schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten;
- Versterken lokale economie;
- Duurzaamheid bevorderen;
- Gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

8. Opstellen tweede deel Verslag van het Omgevingsproces en monitoring omgevingsproces (begin november 2020)

In deze stap wordt het tweede deel van het Verslag van het Omgevingsproces opgesteld en openbaar gemaakt op de website van LC Energy (zie voor de inhoud van dit verslag de paragraaf over 'Communicatiemiddelen'). Aan de hand van de stakeholderanalyse en de individuele logboeken wordt gemonitord of alle belangen helder zijn, of alle afspraken zijn nagekomen en of er een goede terugkoppeling heeft plaatsgevonden (waar nodig). Ook wordt gecontroleerd of het vervolgproces, qua acties en planning, nog steeds klopt of dat deze bijgesteld moet worden.

9. Tweede inhoudelijke verdiepingsslag (begin november 2020)

Naar aanleiding van de input uit de vorige stappen van het omgevingsproces, worden de documenten (zoals het inrichtingsplan en het Profijtplan) bijgewerkt en uitgewerkt.

Ook worden de aspecten geselecteerd die in ieder geval bij de tweede inloopavond nader aan bod komen.

10. Tweede inloopavond / Webinar (eerste helft november 2020)

Tijdens deze avond wordt het concept inrichtingsplan gepresenteerd, evenals het concept Profijtplan (de mogelijkheden voor financiële participatie). Hierbij wordt ook de opbrengst en invloed van alle ingebrachte belangen, wensen en bezwaren tot nu toe inzichtelijk gemaakt. Er wordt duidelijk gemaakt waarop omwonenden invloed kunnen uitoefenen, en die mogelijkheden worden tijdens deze avond geboden. Ook wordt het verdere proces inzichtelijk gemaakt. De participatievormen betreffen **informer**en, **raadplegen** en **co-productie**. Tijdens de inloopavonden wordt dit onderscheid goed duidelijk gemaakt. Dit gebeurt o.a. door een duidelijke indeling van de ruimte (verschillende plekken).

11. Opstellen derde deel Verslag van het Omgevingsproces en monitoring omgevingsproces (eerste deel november 2020)

Als sluitstuk van deze fase wordt het derde deel van het Verslag van het Omgevingsproces opgesteld en openbaar gemaakt op de website van LC Energy (zie voor de inhoud van dit verslag de paragraaf over 'Communicatiemiddelen'). Aan de hand van de stakeholderanalyse en de individuele logboeken wordt gemonitord of alle belangen helder zijn, of alle afspraken zijn nagekomen en of er een goede terugkoppeling heeft plaatsgevonden (waar nodig). Ook wordt gecontroleerd of het vervolgproces, qua acties en planning, nog steeds klopt of dat deze bijgesteld moet worden.

Afrondingsfase planontwikkeling

12. Voorlopige afronding keukentafelgesprekken en ontwerpessies (tweede helft november 2020)

In deze fase worden de laatste keukentafelgesprekken gehouden, welke nog invloed uitoefenen op het op te stellen definitieve inrichtingsplan en het Profijtplan. Ook wordt, waar nodig, een tweede ontwerpessie over bepaalde thema's gehouden. De participatievormen betreffen **informer**en, **raadplegen** en **co-productie**.

13. Derde inhoudelijke verdiepingsslag (begin december 2020)

Naar aanleiding van de input uit de vorige stappen van het omgevingsproces, worden de documenten (zoals het inrichtingsplan en het Profijtplan) bijgewerkt en uitgewerkt.

14. Derde inloopavond / Webinar (eerste helft december 2020)

Op deze voorlopig laatste inloopavond worden het definitieve inrichtingsplan en het definitieve Profijtplan gepresenteerd. Het doorgelopen en komend proces wordt met stakeholders en andere belangstellenden doorgenomen. Qua participatievorm ligt de nadruk op **informer**en. Na deze avond wordt de aanvraag Omgevingsvergunning bij de gemeente ingediend. Over deze procedure worden de stakeholders en andere belangstellenden geïnformeerd.

15. Opstellen vierde deel Verslag van het Omgevingsproces en monitoring omgevingsproces (eerste helft december 2020)

Als sluitstuk van deze fase wordt het vierde deel van het Verslag van het Omgevingsproces opgesteld en openbaar gemaakt op de website van LC Energy (zie voor de inhoud van dit verslag de paragraaf over 'Communicatiemiddelen'). Aan de hand van de stakeholderanalyse en de individuele logboeken wordt gemonitord of alle belangen helder zijn, of alle afspraken zijn nagekomen en of er een goede terugkoppeling heeft plaatsgevonden (waar nodig). Ook wordt gecontroleerd of het vervolgproces, qua acties en planning, nog steeds klopt of dat deze bijgesteld moet worden.

Procedurele fase omgevingsvergunning

16. Doorlopende communicatie tijdens de procedure Omgevingsvergunning (2021)

Tijdens de procedure voor de omgevingsvergunning blijft LC Energy actief **informer**en betreffende de voortgang van het proces, middels haar website en de nieuwsbrief. Ook blijft LC Energy bereid om keukentafelgesprekken te voeren en worden de stakeholderanalyse en het logboek bijgewerkt waar nodig. Hier vindt monitoring op plaats.

Uitvoeringsfase

17. Omgevingsproces tijdens de bouwfase (2022)

Tijdens de uitvoering wordt de omgeving ook zorgvuldig betrokken. Voorafgaand aan de bouw van het zonnepark, zal een inloopavond worden georganiseerd. Hierop zal **informatie** worden gegeven over de bouw (zoals over de planning van de uitvoering, de routing van het werkverkeer etc), maar ook over de mogelijkheden voor financiële participatie (de werking in de praktijk). Tijdens deze fase blijft LC Energy communiceren via haar website en via nieuwsbrieven. De inloopavond wordt aangekondigd in 't Waekblad.

Tijdens de uitvoeringsfase blijft LC Energy actief **informer**en betreffende de voortgang van het proces, middels haar website en de nieuwsbrief. Ook blijft LC Energy bereid om keukentafelgesprekken te voeren en worden de stakeholderanalyse en het logboek bijgewerkt waar nodig. Hier vindt monitoring op plaats.

Zoals weergegeven in o.a. de separaat bijgevoegde Thema-analyse en in het Profijtplan, betreft LC Energy graag lokale mensen en bedrijven bij de uitvoering en het beheer (**co-productie**) en wordt gebruik gemaakt van lokale kennis (**raadplegen**).

18. Omgevingsproces tijdens de exploitatiefase (2022 en verder)

Ook vanaf het moment dat het zonnepark operationeel is blijft LC Energy bereikbaar. Hiervoor worden contactgegevens gedeeld met relevante stakeholders en ook zullen er contactgegevens worden weergegeven bij de toegangspoort van het zonnepark. Vanaf dit moment zijn verkeersbewegingen minimaal, waardoor kans op overlast minimaal is. Afhankelijk van de behoefte worden bepaalde stakeholders **geïnformeerd** blijven worden. Zo kan de gemeente jaarlijks een update ontvangen van de energieopbrengst van het zonnepark. Ook zal LC Energy rondleidingen faciliteren voor scholen en andere geïnteresseerden (**informer**en). LC Energy zal de performance van het zonnepark continue monitoren en eventuele foutmeldingen worden opgepakt binnen een vooraf afgesproken tijdsbestek. Zo kan een enkel defect zonnepaneel bij de volgende onderhoudsmoment meegenomen worden, terwijl een groter defect binnen 24 uur zal moeten worden verholpen. Serieuze calamiteiten worden te allen tijde per direct opgepakt, hierover worden afspraken gemaakt met de netbeheerder en brandweer. Met betrekking tot de financiële participatie wordt een toegewijde organisatie en contactpersonen betrokken waar eventuele vragen bij gesteld kunnen worden. Ook met lokale partijen zal regelmatig contact plaatsvinden over groenonderhoud en onderhoud aan het zonnepark.

Verslaglegging en monitoring

Verslaglegging omgevingsproces

LC Energy maakt een Verslag van het Omgevingsproces. Dit is een dynamisch document, welke wordt gepubliceerd op de website van LC Energy. Na elke stap wordt het verslag bijgewerkt. In het verslag worden de hoofdlijnen van de genomen stappen weergegeven (welke informatie is gegeven, welke input is ingebracht door stakeholders en andere belangstellenden, en waar heeft de input van stakeholders / belangstellenden toe geleid).

Stakeholderanalyse

De Stakeholderanalyse betreft een dynamisch document. Deze wordt gedurende het proces geactualiseerd en verder verfijnd.

Logboek

Aanvullend aan de verslaglegging en de Stakeholderanalyse wordt per stakeholder een logboek bijgehouden. Hierin wordt kort omschreven welke afspraken hebben plaatsgevonden en wanneer, wie aanwezig waren, en wat is afgesproken. Een voorbeeld van een logboek is opgenomen in de bijlage.

Monitorig

De Stakeholderanalyse en het logboek worden na elke stap (na elk gesprek / bijeenkomst) bijgewerkt. Na elke fase in het omgevingsproces wordt het Verslag van het Omgevingsproces ook bijgewerkt, en wordt aan de hand van de Stakeholderanalyse en de individuele logboeken gemonitord of alle belangen helder zijn, of alle afspraken zijn nagekomen en of er een goede terugkoppeling heeft plaatsgevonden (waar nodig).

Communicatiekalender

Ten behoeve van het omgevingsproces is een Communicatiekalender opgesteld (zie separate bijlage). Deze wordt verfijnd en geactualiseerd wanneer het project daadwerkelijk wordt gestart.

Bijlagen:

Weergave voorbeeld logboek

Er wordt een logboek bijgehouden. Per stakeholder (ook per omwonende) ziet dit er als volgt uit.

NAW-gegevens

Dossinummer	
Naam	
Adres	
Postcode/Woonplaats	
Telefoonnummer	
E-mail	
Contactpersoon LC Energy	

Logboek

Datum	Wat (telefoon/bezoek/e mail)	Contactpersoon LC Energy	Omschrijving (Onderwerp brief/ email/ bezoekrapport/ telefoonnotitie)

Gespreksverslag

Datum	
Aanwezig	
Omschrijving	
Afspraken	
Datum vervolgesprek	

Overzicht actiepunten

ID	Actie	Actie door	Deadline
1.			
2.			
3.			

Communicatiekalender

De communicatiekalender is separaat bijgevoegd.

Communicatiekalender Zonnepark Maria Hoop

[illegible]

In te zetten communicatiemiddelen:	
Keukentafelgesprekken met gebruik van logboek	
De website van LC Energy	
Nieuwsbrieven	
Plaatselijke weekcourant 't Waekblaad	
Inloopavonden / Webinars	
Ontwerpsessies op thema-niveau	
Verslag Omgevingsproces en monitoring omgevingsproces	
Inhoudelijke verdiepingsslag	
Doorlopende communicatie tijdens procedure omgevingsvergunning	
Omgevingsproces tijdens de bouwfase	
Omgevingsproces tijdens de exploitatiefase	

	De website wordt doorlopend geactualiseerd.
	De nieuwsbrief komt het eerste half jaar 1 keer per 2 maanden uit, of vaker indien nodig. Later zal de frequentie afnemen.
	Inloopavonden en webinars worden middels een publicatie in de weekcourant aangekondigd, minimaal 2 weken vooraf.

Pijler 3: Stakeholderanalyse

Inleiding

Bij de ontwikkeling van zonneparken heeft LC Energy draagvlak, beleving en acceptatie hoog in het vaandel staan. LC Energy ontwikkelt Zonnepark Maria Hoop dan ook in samenwerking met omwonenden en andere belanghebbenden. Onderdeel van het Projectplan is de Stakeholderanalyse. Er moet immers eerst helder in beeld worden gebracht wie alle stakeholders zijn, wat hun belangen zijn en welke rol zij spelen.

De Stakeholderanalyse betreft nadrukkelijk een dynamisch document. Er is hiermee een basis gelegd. Dit document wordt gedurende het proces steeds bijgesteld. Zo kunnen er stakeholders bijkomen en afvallen, en kunnen vooraf ingeschatte belangen toch anders liggen.

Alle mogelijke aanwezige stakeholders zijn zo breed mogelijk in beeld gebracht. Door het betrekken van meer mensen in het traject wordt het project kwalitatief sterker en is de kans op een breed gedragen plan groter.

Gedurende het omgevingsproces wordt per stakeholder (ook per omwonende) een logboek bijgehouden. Een voorbeeld van dit logboek is opgenomen in het laatste hoofdstuk van dit voorliggende document.

Rol van de stakeholders

Stakeholders hebben een verschillende rol in het proces. Zo zijn er stakeholders die alleen geïnformeerd hoeven te worden, maar er zijn ook stakeholders die direct invloed kunnen en willen uitoefenen, of zelfs eisen kunnen stellen.

In het communicatie-, participatie en omgevingsproces onderscheidt LC Energy vijf rollen (participatievormen) voor de stakeholders. Dit betreffen:

- Geen rol
- Informeren
- Raadplegen
- Co-productie
- Kaderstellend

Geen rol

Er zullen stakeholders zijn, bijvoorbeeld een aantal omwonenden, die geen rol wensen in te nemen in het proces. Dit wordt verkend tijdens de eerste contactmomenten met alle stakeholders.

Informeren

Stakeholders dienen tijdens het proces steeds zorgvuldig geïnformeerd te worden. Tijdens elke stap van het proces betreft dit verschillende informatie. Bij de planontwikkeling gaat het o.a. om informatie over volgende aspecten:

- Waarom zijn zonneparken noodzakelijk?
- Hoe ziet een zonnepark er uit en hoe is de werking?
- Hoeveel ruimte is er voor landschappelijke en natuurlijke inrichting?
- Hoe kom je tot een goede landschappelijke en natuurlijke inrichting?
- Welke milieutechnische gevolgen heeft het zonnepark?

- Welke mogelijkheden zijn er voor financiële participatie?

Bij de daadwerkelijk uitvoering van het plan gaat het om informatie zoals:

- Wanneer worden de werkzaamheden uitgevoerd, en wat is de planning daarbij?
- Wat is de routing van het werkverkeer?
- Wie gaat de uitvoering begeleiden, en hoe en wanneer is diegene aanspreekbaar?

Raadplegen

Stakeholders hebben meestal belangrijke informatie die kan helpen om het plan kwalitatief beter te maken en te laten aansluiten op de lokale situatie en behoeften. Om achter deze kennis en behoeften te komen worden stakeholders geraadpleegd. Dit gebeurt o.a. tijdens de keukentafelgesprekken en de inloopavonden.

Co-productie

Stakeholders wordt op onderdelen van het plan de mogelijkheid geboden om invloed uit te oefenen op het daadwerkelijk plan. Om mee te ontwerpen. Dit betreft met name de fase totdat de aanvraag Omgevingsvergunning formeel wordt ingediend. Bij alle communicatie-momenten wordt vooraf duidelijk gecommuniceerd waar en hoe dit gebeurt. Het is ook belangrijk steeds goed te communiceren waarop belanghebbenden geen invloed kunnen uitoefenen. Zo kunnen stakeholders in beginsel bijvoorbeeld geen invloed uitoefenen op de afbakening van het plangebied.

Waarop kunnen stakeholders / belanghebbenden bijvoorbeeld wel invloed uitoefenen / mee-ontwerpen:

- De geselecteerde thema's (zie bijgevoegde Thema-analyse (Pijler 3));
- Invulling van de randen van het zonnenveld (buiten het hekwerk);
- Recreatieve ontsluiting en ommetje (aansluiting op omgeving);
- Koppeling met lokaal erfgoed en cultuurhistorie (informatie en educatie);
- Klimaatadaptatie (verbeteren microklimaat en woonomgeving);
- Invulling van het Gemeenschapsfonds (zie het bijgevoegde Profijtplan).

Kaderstellend

Er zijn overheidsinstanties die echt eisen kunnen en mogen gaan stellen, waaraan voldaan moet worden. Dit kunnen bijvoorbeeld wettelijke eisen zijn. Als voorbeeld kan Tennet eisen stellen aan de ruimte die vrijgehouden moet worden rond de hoogspanningsmast.

In deze stakeholderanalyse wordt per stakeholder aangegeven welke rol (participatievorm) deze aan kan en mag nemen in het omgevingsproces. Tijdens de eerste keukentafelgesprekken worden deze rollen besproken en verder concreet gemaakt.

Thema's

In de bijgevoegde Thema-analyse is aangegeven welke thema's van belang zijn voor het project Zonnepark Maria Hoop. Deze thema's zijn in deze Stakeholderanalyse gekoppeld aan stakeholders. Aan het begin van het omgevingsproces (na het eerste contact met de stakeholders), wordt geïnventariseerd of deze thema's goed zijn gekoppeld (naar behoefte, belangen en waar kunnen de stakeholders de grootste meerwaarde leveren), of er

wijzigingen noodzakelijk zijn, en of de stakeholders daadwerkelijk hun rol willen pakken. In de thema-analyse staat omschreven welke thema's zijn onderscheiden. Dit betreffen;

1. Biodiversiteit;
2. Herstel van landschapsstructuren;
3. Schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten;
4. Versterken lokale economie;
5. Duurzaamheid bevorderen;
6. Gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

De stakeholders

Inwoners gemeente Echt-Susteren

1. Direct omwonenden

Omschrijving stakeholder

Er zijn 28 direct omwonenden bij het plangebied. Alle omwonenden die binnen een hemelsbrede afstand van 1 kilometer wonen, en waarvan een deel direct zicht heeft op het zonnepark zijn geclassificeerd als direct omwonenden (Ring 1).

Belangen in het zonnepark

Eén van de belangen van omwonenden is dat de ruimtelijke kwaliteit van het gebied wordt geborgd. Een aantal omwonenden kijkt rechtstreeks uit op het plangebied. Een goede landschappelijke inpassing, in afstemming met omwonenden, is dan ook noodzakelijk. Daarnaast is het ook een belangrijke voorwaarde dat er sprake is van een goede kwaliteit van de leefomgeving. Er mag geen sprake zijn van veiligheids- en gezondheidsrisico's. Tot slot ligt er een belang m.b.t. financiële participatie.

Invloed op het zonnepark

De direct omwonenden zijn cruciaal bij de ontwikkeling van het zonnepark en zij mogen en kunnen dan ook rechtstreeks invloed uitoefenen. Met deze direct omwonenden worden dan ook als eerste de keukentafelgesprekken gevoerd.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren / raadplegen / co-productie** / kaderstellend

Contactgegevens

Individuele contactgegevens (van alle omwonenden wordt een logboek bijgehouden).

2. Andere omwonenden en overige inwoners

Omschrijving partij

Dit betreft een bredere kring van omwonenden (Ring 2) en de overige inwoners van Echt-Susteren en omstreken.

Belangen in het zonnepark

Omwonenden en overige inwoners hebben met name belang bij een goede ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving. Ook zijn er belangen met betrekking tot financiële participatie.

Invloed op het zonnepark

Het is belangrijk om alle omwonenden en de overige inwoners goed te informeren over de toekomstige plannen. Zo kunnen er geen onduidelijkheden ontstaan en daarnaast moeten deze mensen een mogelijkheid hebben om bij te dragen aan de plannen. Zo kunnen er inwoners zijn die biodiversiteit hoog in het vaandel hebben staan, en een bijdrage hieraan willen leveren. Anderen zien wellicht een optie voor agrarisch medegebruik.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / **versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.**

Rol

Geen rol / informeren / raadplegen / co-productie / kaderstellend

Het co-productie wordt beperkt tot waarschijnlijk enkele mensen die zich opwerpen m.b.t. specifieke thema's.

Contact

Individuele contactgegevens (van alle omwonenden wordt een logboek bijgehouden).

3. Dorpsraad Mariahoop

Omschrijving partij

Een dorpsraad wordt nooit gevraagd een standpunt in te nemen ten aanzien van het zonnepark. Wel is een dorpsraad een goede facilitator en kan tips geven over hoe het proces vormgegeven dient te worden. Door de dorpsraad te betrekken wordt er waardevolle informatie en netwerk toegevoegd aan het project.

Belangen in het zonnepark

Zelf geen directe belangen. Wel de belangen waarborgen van haar inwoners.

Invloed op het zonnepark

Zelf geen directe invloed, kan wel invloed van de inwoners samenbrengen.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / **versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen** / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / informeren / raadplegen / co-productie / kaderstellend

Co-productie betreft met name de invulling van de mogelijkheden voor financiële participatie.

Contact

dorpsraad@maria-hoop.nl

4. Gemeenschapshuis Annendaal

Omschrijving partij

Een goed functionerend gemeenschapshuis is een heel belangrijke plek voor het dorpsleven. Het gemeenschapshuis 'Annendaal' wordt zeer frequent gebruikt, zo zijn er diverse gezelligheidsverenigingen die van dit gebouw gebruik maken en komt ook de dorpsraad er vaak samen.

Belangen in het zonnepark

Geen direct belang, faciliteert voor bewoners als plek om samen te komen.

Invloed op het zonnepark

Gezien de plek die dit gemeenschapshuis in het dorp, is het van groot belang om deze locatie zoveel mogelijk te gebruiken als locatie bij alle activiteiten. Hier kunnen de ontwerp sessies plaatsvinden, en kunnen de inloopavonden worden gehouden.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informer**en / raadplegen / co-productie / kaderstellend

De rol is met name het faciliteren van bijeenkomsten.

Contact

annendaal@outlook.com

Bezoekadres: Annendaalderweg 12 A, 6105 AT Maria Hoop

(Thijs Brouns)

5. Andere maatschappelijke organisaties en het lokale bedrijfsleven

Omschrijving partij

Wij streven naar communicatie met minder (op dit moment) minder relevante gedachte organisaties (m.b.t. dit project), om uitsluiting en tekortkoming naar derden te voorkomen. Daarom houden wij ruimte in ons omgevingsproces voor het betrekken van de door ons nog niet in beeld gebrachte partijen en individuen. Zodat de kansen voorvloeiend uit onze plannen kunnen worden geoptimaliseerd ten nutte van de gehele gemeente Echt-Susteren en mogelijk voor stakeholders daarbuiten.

Belangen in het zonnepark

Belang bij een goede ruimtelijke kwaliteit.

Invloed op het zonnepark

Het zonnepark biedt koppelkansen voor o.a. natuur en recreatie, maar ook op het vlak van landbouw en educatie. Het zonnepark koppelen met andere lokale bedrijven en behoeftes is ieder keer maatwerk, waardoor de dialoog aangaan met maatschappelijke organisaties en lokaal bedrijfsleven essentieel is.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informer**en / raadplegen / co-productie / kaderstellend

Contact

n.t.b.

Overheden

6. Gemeente Echt-Susteren

Omschrijving partij

Het zonnepark is gelegen in de gemeente Echt-Susteren. Het uiteindelijke plan voor het zonnepark moet passen binnen het gemeentelijke beleid en binnen de gemeentelijke regelgeving.

Belangen in het zonnepark

Gemeenten hebben energiedoelstellingen waaraan ze moeten voldoen. Dit zonnepark kan hier aan bijdragen. Daarnaast moet de gemeente de kwaliteit van de leefomgeving borgen en heeft de gemeente belang bij koppelkansen (bijvoorbeeld het bevorderen van de lokale economie en het versterken van de biodiversiteit, de recreatie en de cultuurhistorie).

Invloed op het zonnepark

Stelt het kaderstellende raamwerk op aan vigerend beleid en wet- en regelgeving. Daarnaast oefent de gemeente invloed uit, om de maatschappelijke belangen zo goed mogelijk te borgen.

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren / raadplegen / co-productie / kaderstellend**

Contact

De projectleider vanuit de gemeente, is de eerste contactpersoon.

7. Provincie Limburg

Omschrijving partij

Gemeente Echt-Susteren is gelegen in de provincie Limburg. Provincies beschikken over beleid, wet- en regelgeving waarbinnen gemeenten moeten werken.

Belangen in het zonnepark

De provincie beschikt over kaderstellend beleid en regelgeving. Provincies hebben met name belang bij de energiedoelstellingen waaraan ze moeten voldoen. Dit zonnepark kan hier aan bijdragen. Uiteraard heeft de provincie ook belang bij het borgen van een goede leefomgeving en de realisatie van een zonnepark mét ruimtelijke kwaliteit.

Invloed op het zonnepark

Stelt eisen door middel van vigerend beleid en wet- en regelgeving.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren** / raadplegen / co-productie / **kaderstellend**

Contact

PM

8. Waterschap Limburg

Omschrijving partij

Waterschap Limburg zorgt voor veilige dijken, droge voeten, schoon water en voldoende water. Ze ontfermt zich over bijna alle water gerelateerde aspecten in het grondgebied van Provincie Limburg

Belang in het zonneveld

Er zijn geen directe aangrenzende watergangen, waardoor het belang m.b.t. dit zonneveld niet zo groot lijkt. Echter is het plangebied / grenst het plangebied aan 'Zoekgebieden Water 2020', waarbinnen er wordt gezocht naar minder uitspoeling naar waterlopen. Daarnaast speelt de infiltratie van hemelwater een rol.

Invloed op het zonneveld

Kan kaders stellen met betrekking tot het aspect water.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren** / **raadplegen** / **co-productie** / **kaderstellend**

Contact

PM

Lokale energie coöperaties

9. 'Echt-Susteren Energie'

Omschrijving partij

Echt-Susteren Energie wil de transitie naar duurzame energie bevorderen en inhoudelijk vorm geven door het stimuleren en realiseren van energiebesparing en het bevorderen van de opwekking van duurzame energie. Bij de inwoners brengt zij energiezuinige en duurzame oplossingen onder de aandacht en geeft hen advies. Bij de leden wil zij bevorderen om betaalbare energie in te kopen c.q. deze zo goedkoop mogelijk zelf op te wekken.

Belangen in het zonnepark

Wil zoveel mogelijk zelfstandig verduurzamen. Dit zonnepark kan een goede kick-start zijn om een zonnepark te realiseren waarvan ze uiteindelijk zelf mede-eigenaar worden. Belangen zitten met name in de doelstelling voor de opwekking van duurzame energie, en in financiële participatie.

Invloed op het zonnepark

Een dergelijke coöperatie voegt lokale kennis, betrokkenheid en netwerk toe aan de professionele, betrokken en daadkrachtige omgevingsmanagement dat LC Energy kan vormgeven. Door in een vroeg projectstadium deze samenwerking aan te gaan kan er bijvoorbeeld voor worden gezorgd dat 50% van het eigendom bij de coöperatie, en dus de omgeving, kan komen te liggen.

Thema's

Biodiversiteit / herstellandschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / **versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen** / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren / raadplegen / co-productie** / kaderstellend

Co-productie betreft met name de invulling van de mogelijkheden voor financiële participatie.

Contact

info@echtsusterenenergie.nl (overige gegevens zijn ook bekend).

Netwerkbeheerders

10. Enexis

Omschrijving partij

Enexis Netbeheer speelt een belangrijke rol en zorgt voor het aanleggen van het (lokale) energienetwerk en het beheer, onderhoud en de ontwikkeling er van.

Belangen in het zonnepark

Het zonnepark aansluiten op het elektriciteitsnet, en zo een bijdrage leveren aan de doelstellingen m.b.t. opwekking van duurzame energie.

Invloed op het zonnepark

Is noodzakelijk om het zonnepark aan te kunnen sluiten op de openbare infrastructuur. Enexis heeft laten weten dat er ruimte is op het netwerk voor dit zonnepark.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / **duurzaamheid bevorderen** / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren / raadplegen / co-productie / kaderstellend**

Contact

Gegevens zijn bekend bij LC Energy (deze kunnen wij vertrouwelijk delen).

11. TenneT

Omschrijving partij

TenneT's belangrijkste taken bestaan uit het verzorgen van transportdiensten, het verzorgen van systeemdiensten en het faciliteren van de energiemarkt. De kerntaken vloeien voort uit onze aanwijzing als netbeheerder op grond van de Nederlandse Elektriciteitswet (E-wet) en de Duitse wet op de energiesector (Energiewirtschaftsgesetz, EnWG).

Belangen in het zonnepark

Er loopt een hoogspanningsverbinding door het plangebied, en er staat een hoogspanningsmast in het plangebied. Deze moeten bereikbaar blijven voor onderhoud en uit veiligheid.

Invloed op het zonnepark

Voor alle LC-projecten is de rol van Tennet van belang vanwege de invloed van een project op het net. In dit geval heeft Tennet recht van opstal op het terrein voor de hoogspanningsmast. LC zal met Tennet in contact treden of er bijvoorbeeld panelen onder de draden mogen worden geplaatst (dat is soms wel en soms niet mogelijk), maar ook vanwege het bereikbaar houden van de hoogspanningsmast. Tennet kan hieraan eisen stellen.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / **duurzaamheid bevorderen** / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren / raadplegen / co-productie / kaderstellend**

Contact

Gegevens zijn bekend bij LC Energy. Het algemene telefoonnummer is: 0800 836 63 88.

Natuur- en milieuorganisaties

12. Stichting Levend Archief

Omschrijving partij

Het Levend Archief wil de genetische diversiteit van wilde planten veiligstellen door zaden te verzamelen van inheemse plantensoorten en deze op te slaan in de Nationale Zadencollectie. Het programma wordt aangestuurd door de Stichting Het Levend Archief. Deze stelt zichzelf twee hoofddoelen (1) het opzetten van de Nationale Zadencollectie met een netwerk van initiatieven om genetische diversiteit van inheemse soorten veilig te stellen, en (2) het inbrengen van de juiste planten te faciliteren.

Belangen in het zonnepark

Locatie waar goedgekeurde inheemse zadenmengsels en gecertificeerd zaaizaad en plantgoed kan worden verspreid en geoogst. En waar bedreigde soorten kunnen worden gekweekt.

Invloed op het zonnepark

Kan zorgen voor het versterken van de natuurbeleving en biodiversiteit door goedgekeurde inheemse zadenmengsels en gecertificeerd zaaizaad en plantgoed.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren** / **raadplegen** / **co-productie** / kaderstellend

Contact

LC Energy onderhoud goede contacten met deze stichting, De stichting is bereikbaar o.a. via contactformulier op de website (www.hetlevendarchief.nl).

13. Natuur en Milieufederatie Limburg

Omschrijving partij

De Natuur en Milieufederatie Limburg (NMF Limburg) en de circa 100 aangesloten organisaties zetten zich in voor natuur en landschap, een gezond leefmilieu en voor het realiseren van ecologische duurzaamheid in Limburg en de aangrenzende Euregio. Samen willen we voor iedereen prettig wonen, werken en recreëren mogelijk maken voor nu en straks.

Belangen in het zonnepark

De Natuur en Milieufederatie Limburg is de provinciale belangenbehartiger voor natuur, milieu en landschap in Limburg. In deze rol bundelen we alle krachten in Limburg die de omslag naar een energieneutrale en klimaatbestendige samenleving willen realiseren. Uiteindelijk wil de federatie bereiken dat duurzaamheid een vanzelfsprekende en op waarde geschatte overweging is bij het handelen van burgers, bestuurders en ondernemers.

De realisatie van het zonnepark draagt bij aan de missie van NMF Limburg op het gebied van energieneutraliteit en duurzaamheid.

Invloed op het zonnepark

Kan zorgen voor een betere landschappelijke, natuurlijke en milieukundige inpassing en inrichting van het zonnepark.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / **duurzaamheid bevorderen** / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren / raadplegen / co-productie** / kaderstellend

Contact

Het GroenHuis

Natuur en Milieufederatie Limburg

Kapellerpoort 1

6041 HZ Roermond

T 0475-38 64 10

E info@nmflimburg.nl

14. De Vlinderstichting

Omschrijving partij

Kennis, draagvlak en mensen zijn de belangrijkste pijlers van het werk van De Vlinderstichting. Het uiteindelijke doel: meer vlinders dan nu, zowel in natuurgebieden als bij iedereen in de tuin. De Vlinderstichting is dé organisatie die de deskundigheid in Nederland en Europa over vlinders en libellen bundelt. Maakt zich sterk voor het behoud en herstel van vlinders en libellen in Nederland en Europa.

Belangen in het zonnepark

Bevorderen van de biodiversiteit, met name voor een positief effect op vlinders en libelles.

Invloed op het zonnepark

Inbreng in plantensoorten en kennis voor libelle- en vlinderaantrekkende gewassen. Hiermee wordt de biodiversiteit van het gebied vergroot.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren / raadplegen / co-productie** / kaderstellend

Contact

Postbus 506

6700 AM Wageningen

0317 467346

info@vlinderstichting.nl

15. Vereniging Natuurmonumenten

Omschrijving partij

Natuurmonumenten zorgt voor meer dan 100.000 hectare natuur in Nederland. Maakt zich sterk voor de natuur die nog over is. En voor de nieuwe natuur die er nog gaat komen in Nederland. Niet alleen in de gebieden die ze beheren, maar ook daarbuiten. Want ze gaan een stap verder. Op een manier die past bij het Nederland van nu. Natuurmonumenten vraagt alle Nederlanders om samen nieuwe natuur te maken, te verzorgen en te beschermen.

Belangen in het zonnepark

Het vergroten van de biodiversiteit, door het zonnepark landschappelijk en natuurlijk goed in te richten.

Invloed op het zonnepark

Bijdragen aan een plan welke de biodiversiteit en de landschapsstructuren blijvend verbeteren.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren / raadplegen / co-productie** / kaderstellend

Contact

Schaep en Burgh

Noordereinde 60

1243 JJ 's-Graveland

T (035) 655 99 33

16. Staatsbosbeheer

Omschrijving partij

Staatsbosbeheer beheert het groene erfgoed van Nederland; 273.000 ha natuur, die je kunt beleven en die ze samen met en voor anderen duurzaam benutten.

Belangen in het zonnepark

Het vergroten van de biodiversiteit, door het zonnepark landschappelijk en natuurlijk goed in te richten.

Invloed op het zonnepark

Bijdragen aan een plan welke de biodiversiteit en de landschapsstructuren blijvend verbeteren.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren / raadplegen / co-productie** / kaderstellend

Contact

Postbus 2, 3800 AA Amersfoort

Smallepad 5, 3811 MG Amersfoort

info@staatsbosbeheer.nl

030-6926111

17. Groei & Bloei afdeling Echt

Omschrijving partij

Een vereniging voor tuinliefhebbers met een tijdschrift, organiseren van activiteiten etc. Groei & Bloei Echt e.o. is een afdeling met ongeveer 240 leden en is opgericht op 1 april 1964. Het is een gezellige en actieve afdeling. Waar leden hun passie kunnen delen en beleven.

Belangen in het zonnepark

Goede landschappelijke en natuurlijke inrichting van het zonnepark.

Invloed op het zonneveld

Mogelijke voorstellen voor landschappelijke en natuurlijke inrichtingsmogelijkheden die zorgen voor een blijvende kwaliteitsimpuls wat betreft lokale kennis, biodiversiteit en landschapselementen.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren / raadplegen / co-productie** / kaderstellend

Contact

Voorzitter

Annie Knoben

0475 - 46 24 11

18. Groene Taille Comité

Omschrijving partij

Het Groene Taille Comité stelt zich de volgende doelen:

- Behoud en versterking van het landschap en natuur in de Groene Taille
- Behoud en versterking van de leefbaarheid in de Groene Taille

Leefbaarheid is een ruim begrip, doch heeft alles te maken met welzijn van de bewoners. Te denken valt o.a. aan veiligheid, overlast door geluid, licht en stank. Wij willen met betrekking tot deze punten een volwaardige gesprekspartner zijn voor gemeente, overheden en andere instanties. Waarbij wij de mening van de bewoners

willen inbrengen en laten horen. Wij streven naar een goede balans tussen natuur, landschap en leefbaarheid en de daarbij behorende keuzes.

Belangen in het zonnepark

Goede landschappelijke, natuurlijke en milieukundige invulling van het zonnepark. Kwaliteit van de leefomgeving staat centraal.

Invloed op het zonnepark

Mogelijke voorstellen voor landschappelijke, natuurlijke en milieukundige inrichtingsmogelijkheden die zorgen voor een blijvende kwaliteitsimpuls wat betreft lokale kennis, biodiversiteit, landschapselementen en milieu-aspecten.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren / raadplegen / co-productie** / kaderstellend

Contact

Correspondentieadres:

Oude Rijksweg Zuid 7a

6114 RC Susteren

Tel: 0641513486

groenetaille@kpnmail.nl

19. Natuur Historische Vereniging Pepijnsland

Omschrijving partij

De vereniging heeft ten doel de schoonheid en het belang van de levende natuur respectievelijk te genieten, te leren kennen en uit te dragen. Zij zal trachten deze levende natuur te helpen in stand houden waar dit ook maar enigszins mogelijk is.

Zij tracht dit doel te bereiken, hetzij zelfstandig, hetzij in samenwerking met andere verenigingen of instanties en langs wettelijke weg.

Belangen in het zonnepark

Goede landschappelijke en natuurlijke inrichting van het zonnepark.

Invloed op het zonneveld

Mogelijke voorstellen voor landschappelijke en natuurlijke inrichtingsmogelijkheden die zorgen voor een blijvende kwaliteitsimpuls wat betreft lokale kennis, biodiversiteit en landschapselementen.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren / raadplegen / co-productie** / kaderstellend

Contact

Voorzitter:

B. Locht

Laurierstraat 22

6101 KJ Echt

Tel.: 0475-481163

20. Stichting het Limburgs Landschap

Omschrijving partij

Een particuliere natuurbeschermingsorganisatie die al sinds 1931 actief is. Het Limburgs Landschap heeft als doel het veiligstellen van waardevolle landschappen en natuurgebieden in Limburg. Dit doet de stichting door aankoop van die gebieden met aansluitend het voeren van een uitgekiend beheer. Sinds 1931 is ruim 8500 ha natuur in bescherming genomen verdeeld over zo'n 80 natuurgebieden in heel Limburg. Dit kan Het Limburgs Landschap omdat ze gesteund wordt door een grote groep mensen in en buiten Limburg die Beschermers van Het Limburgs Landschap zijn (de leden of donateurs) en door steun van rijk en provincie en een aantal gemeentes. Daarnaast ontvangt Het Limburgs landschap belangrijke steun bij haar activiteiten van de Nationale Postcode Loterij en andere fondsen en bedrijven.

Belangen in het zonnepark

Goede landschappelijke inrichting van het zonnepark.

Invloed op het zonnepark

Invloed uitoefenen op de landschappelijke en natuurlijke inpassing en inrichting van het zonnepark.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren / raadplegen / co-productie** / kaderstellend

Contact

Bezoekadres:

Rijksstraatweg 1

5943 AA Lomm

Telefoon: 077-4737575

21. Vogelwacht Limburg

Omschrijving partij

Via lokale en thematische werkgroepen zetten leden van VWL zich in voor de bescherming van vogels binnen de provincie Limburg. Dit wordt op verschillende manieren gedaan:

- Vogeltellingen (trekvogels, broedvogels, watervogels)
- Excursies en lezingen
- Vogelherkenningscursussen
- Plaatsen en controleren van nestkasten
- Advisering van overheden, bedrijven en particulieren (bouwprojecten-compensatiemogelijkheden/ herinrichting van landschappen en bomenkap)
- Vogelwacht Limburg ondersteunt met adviezen en financiën de activiteiten van de werkgroepen.

Belangen in het zonnepark

Goede landschappelijke en natuurlijke inrichting van het zonnepark, die met name gunstig is voor vogels.

Invloed op het zonnepark

Invloed uitoefenen op de landschappelijke en natuurlijke inpassing en inrichting van het zonnepark.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren / raadplegen / co-productie** / kaderstellend

Contact

Geco Visscher (secretariaat)

Wiejerdstraat 4

6102 BA Echt

Limburg Nederland

secretaris@vogelwacht-limburg.nl

www.vogelwacht-limburg.nl

22. Vogelwerkgroep De Haeselaar Echt

Omschrijving partij

Doel van de vogelwerkgroep "de Haeselaar" is het aan de hand van SOVON-richtlijnen inventariseren van vogels in de gemeente Echt - Susteren. De resultaten van het onderzoek worden gepubliceerd in onderzoeksverslagen. Naast vogelstudie zet de werkgroep zich ook in voor het beschermen en het behoud van het leefmilieu van de ter plaatse voorkomende vogelsoorten.

Belangen in het zonnepark

Goede landschappelijke en natuurlijke inrichting van het zonnepark, die met name gunstig is voor vogels.

Invloed op het zonnepark

Met lokale kennis invloed uitoefenen op de landschappelijke en natuurlijke inpassing en inrichting van het zonnepark.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren / raadplegen / co-productie** / kaderstellend

Contact

Voorzitter: Dhr. Jos Bontemps
Correspondentieadres : Dhr. Paul Evers.
Vlaskuileweg 62
6105 CP Maria - Hoop
E-mail: paulevers1947@gmail.com

Agrarische belangengroepen**23. Limburgse land en tuinbouw bond****Omschrijving partij**

De Limburgse Land- en Tuinbouw Bond (LLTB) is dé belangenbehartiger van agrariërs in Limburg. De vereniging neemt positie op het snijvlak tussen de ondernemer en de maatschappij. Ze ondersteunt leden in goed ondernemerschap en duidt het maatschappelijk belang van de Limburgse land- en tuinbouw. Het werkgebied van de LLTB-regio Midden-Limburg omvat de gemeenten Nederweert, Weert, Leudal, Maasgouw, Beesel, Roermond, Roerdalen en Echt-Susteren. Zij zijn een partner van LTO.

Belangen in het zonnepark

De LLTB staat voor boeren en tuinders die produceren op een manier die de aarde voor huidige en toekomstige generaties leefbaar houdt en bijdraagt aan de energietransitie naar minder fossiel en het produceren van groene energie.

Invloed op het zonnepark

Het belang van de agrarische sector vertegenwoordigen. Dat er niet onnodige agrarische grond wordt opgeofferd, dat de (agrarische) kwaliteit van de grond wordt gewaarborgd, dat er geen ongewenste neveneffecten op omliggende gronden plaatsvinden en agrarisch medegebruik.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / **versterken lokale economie** / duurzaamheid bevorderen / **gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.**

Rol

Geen rol / **informereren** / **raadplegen** / **co-productie** / kaderstellend

Contact

Giel van Herten van regio Midden Limburg

Voorzitter | Verenigingszaken

06-53780213

GvHerten@lbtb.nl

Kennisinstellingen

24. Wageningen Universiteit

Omschrijving partij

Hét kennisinstituut voor de combinatie tussen landbouw en technologie. Wageningen University & Research doet wereldwijd onderzoek naar problemen in drie kerngebieden: voeding en voedselproductie, leefomgeving en gezondheid, leefstijl en levensomstandigheden. LC Energy doet samen met Wageningen Universiteit en TNO ecologisch een technisch onderzoek.

Belangen in het zonnepark

Onderzoek doen naar economische en ecologische aspecten, bij gebruik van verschillende opstellingen van zonnepanelen.

Invloed op het zonnepark

Onderzoek doen naar economische en ecologische aspecten, bij gebruik van verschillende opstellingen van zonnepanelen. Om onderzoek te kunnen doen, moet het zonnepark aan bepaalde technische eisen voldoen.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren** / **raadplegen** / **co-productie** / kaderstellend

Contact

Contactgegevens zijn bekend bij LC Energy.

25. TNO (Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek)

Belangen in het zonnepark

Onderzoek doen naar economische en ecologische aspecten, bij gebruik van verschillende opstellingen van zonnepanelen.

Invloed op het zonnepark

Onderzoek doen naar economische en ecologische aspecten, bij gebruik van verschillende opstellingen van zonnepanelen. Om onderzoek te kunnen doen, moet het zonnepark aan bepaalde technische eisen voldoen.

Thema's

Biodiversiteit / herstel landschapsstructuren / schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten / versterken lokale economie / duurzaamheid bevorderen / gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

Rol

Geen rol / **informereren** / **raadplegen** / **co-productie** / kaderstellend

Contact

Contactgegevens zijn bekend bij LC Energy. Contact o.a. via het algemene telefoonnummer: 088 866 00 00

Of via contactformulier op de website: <https://www.tno.nl/nl/over-tno/contact/>

Weergave voorbeeld logboek

Er wordt een logboek bijgehouden. Per stakeholder (ook per omwonende) ziet dit er als volgt uit.

NAW-gegevens

Dossienummer	
Naam	
Adres	
Postcode/Woonplaats	
Telefoonnummer	
E-mail	
Contactpersoon LC Energy	

Logboek

Datum	Wat (telefoon/bezoek/e mail)	Contactpersoon LC Energy	Omschrijving (Onderwerp brief/ email/ bezoekrapport/ telefoonnotitie)

Gespreksverslag

Datum	
Aanwezigen	
Omschrijving	
Afspraken	
Datum vervolgesprek	

Overzicht actiepunten

ID	Actie	Actie door	Deadline
1.			
2.			
3.			

Pijler 3: Thema-analyse

Voor thema's die van belang zijn bij de ontwikkeling van dit zonnepark is een thema-analyse uitgevoerd. De onderwerpen zijn enerzijds gekozen op basis van expert-judgement; wat verwachten onze experts dat hier gezien locatie en omgeving spelen en anderzijds op basis van onze eerste contacten met stakeholders.

Het betreffen de thema's:

1. Biodiversiteit (natuur-inclusief);
2. Herstel van landschapsstructuren;
3. Schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten;
4. Versterken lokale economie;
5. Duurzaamheid bevorderen;
6. Gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

De thema's zijn in de bijgevoegde Stakeholderanalyse gekoppeld aan stakeholders, en krijgen een nadrukkelijke rol binnen het omgevingsproces. Tijdens te organiseren ontwerp sessies wordt per thema kennis gedeeld (raadplegen), worden belangen en wensen goed kenbaar gemaakt en wordt het thema zo verder uitgediept en vertaald naar kansen en oplossingen binnen het project (co-productie).

Tijdens deze ontwerp sessies worden alle stakeholders uitgenodigd die belang hebben bij dit onderwerp. Bij omwonenden en andere inwoners van de gemeente wordt nauwkeurig afgewogen of deze aan een ontwerp sessie kunnen deelnemen (bij behoefte), of dat dit in een aparte sessie gebeurt. Ook namens LC Energy nemen experts deel. Zo nemen bij de ontwerp sessie over de thema's 'biodiversiteit' en 'herstel van landschapsstructuren' namens LC Energy een landschapsarchitect en een ecooloog deel.

De thema's

1. Biodiversiteit (natuur-inclusief)

Biodiversiteitsontwikkeling staat centraal in de aanpak van LC Energy. Niet alleen wil LC Energy een (blijvende) bijdrage leveren aan de biodiversiteit, diverse stakeholders vinden dit ook van groot belang. Voor de omliggende grondeigenaren is het bijvoorbeeld weer van belang dat er geen plaagsoorten worden toegepast, en/of dat goed beheer hiertoe plaatsvindt.

Dit thema hangt ook samen met het sentiment rond het gebruik van agrarische grond, en de onduidelijkheid van de langetermijneffecten van zonneparken op diverse biologische factoren.

Naast het toevoegen van biodiversiteit m.b.t. de randen van het plangebied, hebben wij m.b.t. dit thema twee aspecten geselecteerd die een nadrukkelijke rol krijgen. Dit betreffen Het Levend Archief en het SolarEcoPlus Onderzoek.

Het Levend Archief

De biodiversiteit in Nederland staat meer dan ooit tevoren onder druk. Grootschalige insectensterfte, gebruik van gifstoffen, meststoffen en de effecten van klimaatverandering leiden tot een toenemende zorg voor het behoud van de groene waarden om ons heen. De landbouw zal ingrijpend moeten veranderen en de overtuiging groeit dat we toe moeten naar een natuurinclusieve samenleving. Het schrikbeeld van een dode lente zonder het gezoem van bijen en de zang van vogels willen we inruilen voor een wereld waarin volop valt te genieten en te beleven, met een vanzelfsprekende rijkdom aan wilde planten en bloemen. In dit verband is bij een groot aantal mensen en organisaties het plan gerezen om te komen tot een ambitieus programma dat op beide zaken inspeelt: het behoud van onze biodiversiteit en de vernieuwde belangstelling bij een breed publiek voor natuur in het algemeen en planten in het bijzonder. Planten staan aan de basis van ecosystemen en veel van hun

functies, of het nu gaat om voedsel, bouwmaterialen, veiligheid of simpelweg beleving en inspiratie, zijn erg belangrijk voor ons. Hiertoe is een programma opgezet welke wordt aangestuurd door de Stichting Het Levend Archief. Doel van de stichting is het opzetten van een zadencollectie om de genetische diversiteit van wilde planten veilig te stellen. Dit wordt bewerkstelligd door zaden te verzamelen van alle inheemse plantensoorten, te beginnen met de meest bedreigde soorten, en deze op te slaan in de Nationale Zadencollectie. Wanneer een soort achteruit dreigt te gaan kunnen de zaden uit de Nationale Zadencollectie worden gebruikt voor populatieherstel. Zo kunnen kleine populaties worden versterkt met genetisch materiaal dat eerder is verzameld in dezelfde populatie of in de regio.

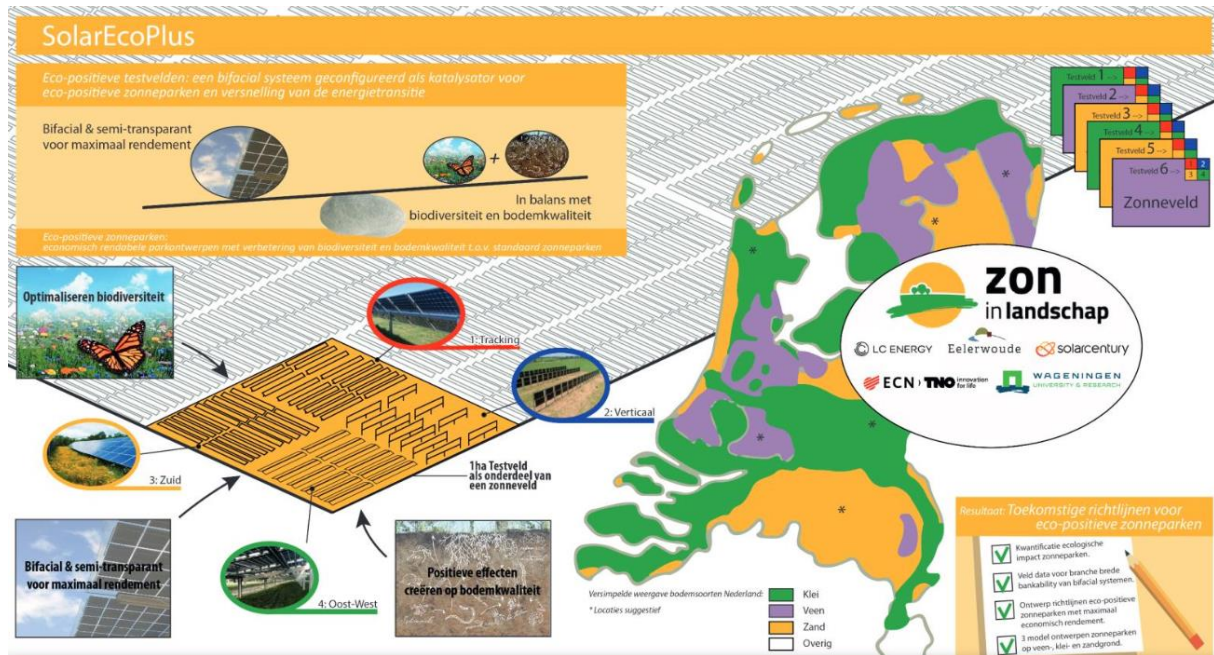
Door een samenwerking met Stichting Het Levend Archief wil LC energy areaal leveren in verschillende gebieden in Nederland. Zo kunnen zonneparken een bijdrage leveren aan het veiligstellen en verspreiden van inheemse plantensoorten in hun natuurlijke omgeving.

In samenwerking met de Stichting Het Levend Archief en andere stakeholders wordt de bodem van Zonnepark Maria Hoop (o.a. de beheerpaden) ingezaaid met inheems zaad (bloem- en/of kruidenrijk mengsel). Dit wordt vervolgens jaarlijks geoogst wat een landbouwproduct met marktwaarde betreft. Middels informatiepanelen in het zonnepark wordt uitleg gegeven, wat goed is voor het toerisme, educatie en publieke betrokkenheid. Daarnaast wordt minimaal één zaadhofje gerealiseerd, voor de kweek van bedreigde soorten. Deze methode lijkt op het jaarlijks oogsten van specifieke inheemse zaden, echter gaat het hier om bedreigde soorten. Hiervoor zijn de standplaatsen hoger en zal deze functie sterk meegenomen moeten worden in het ontwerp. Daarnaast vereist het beheer, de monitoring en het onderzoek meer betreding en is de exploitatiewaarde beperkt. Echter is de bijdrage aan de landelijk biodiversiteit zeer relevant. De samenwerking met wetenschappers en natuurbeschermers biedt hierbij nieuwe kansen. Deze vorm kan op kleine schaal al nuttig zijn en zou ook buiten de hekken uitgevoerd kunnen worden.

In overleg met stakeholders, wordt in het omgevingsproces (met name tijdens ontwerpssessies), de precieze invulling voor dit zonnepark nader bepaald. Het hangt o.a. ook af van de kosten en van animo voor de afname van zaden en/of hooi wat, eventueel in combinatie met het beheer van het park, door lokale partijen kan worden uitgevoerd.

Het SolarEcoPlus Onderzoek

LC Energy is penvoerder van het onderzoek SolarEcoPlus. Namens consortium bestaande uit: LC Energy, SolarCentury, Eelerwoude, TNO en de WUR is er een Duurzame Energie Innovatie subsidie (DEI-subsidie) aan gevraagd. Het consortium zal test parken van 1 hectare realiseren als onderdeel van standaard commerciële zonnevelden. Het doel van dit project is om voor het eerst de ecologische en economische meeropbrengsten van 3-tal bifacial pv-panelen in diverse paneelconfiguraties kwantitatief te bepalen voor de meest voorkomende grondsoorten in Nederland. Deze testvelden, elk met een capaciteit van 700 kWp, bestaan uit 4 bifacial systeem configuraties: zuid, oost-west, verticaal, en zonvolgend (1-as). Met deze informatie wordt er per grondsoort specifieke ontwerp regels opgesteld voor ecopositieve zonnevelden. Deze eco-positieve zonnevelden dienen bij dezelfde business case een meerwaarde te vertonen voor biodiversiteit en bodemkwaliteit t.o.v. standard zonnevelden.

In overleg met de stakeholders, binnen de thema's 'biodiversiteit en multifunctioneel ruimtegebruik' wordt afgewogen of dit onderzoek binnen het plangebied Maria Hoop van meerwaarde en uitvoerbaar is.

2. Herstel van landschapsstructuren

Vanwege de ligging nabij het Munningsbos, de bestemming 'agrarisch met landschapswaarden' en de historische aanwezigheid van enkele landschapsstructuren, is dit een belangrijk thema. Dit onderwerp zal zowel voor omwonenden, natuurorganisaties als ook voor overheden als gemeente en provincie belangrijk zijn. Tevens heeft dit onderwerp raakvlakken met het eerste thema 'biodiversiteit'.

Bij landschapsstructuren kan het gaan om lijnvormige elementen als (hak)houtwallen, wildwallen, singels, laanstructuren, etc. Maar ook om meerpuntelementen als solitaire waardevolle bomen, grafheuvels, etc. Deze landschapselementen kunnen binnen het project worden behouden, versterkt en soms zelfs worden teruggebracht.

Belangrijk is het in beeld brengen van huidige en (cultuur)historische waarden en daarna met de stakeholders een gesprek, en ontwerpssessie, over de waarde van deze elementen. Uitgangspunt voor LC Energy is dat er zoveel mogelijk van deze elementen blijvend (ook na ontmanteling van het zonnepark) kunnen worden teruggebracht, want de zonnepark-ontwikkeling leent zich goed voor het herstellen van deze elementen en het in-situ bewaren hiervan.

Bij de gesprekken met stakeholders houden wij ook de volgende brochure bij de hand <https://en.calameo.com/read/0006038957c210f4f8d36> (link naar de brochure), die voorbeelden geeft en inspiratie biedt betreffende de invulling van landschapsstructuren.

3. Schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten

Directe schittering treedt op als een zonnestraal op een spiegellend oppervlak valt met een precies gespiegelde hoek (hoek van inval = hoek van terugkaatsing) verder gekaatst wordt. Daarnaast bestaat er indirecte schittering, als een spiegellend oppervlak indirecte zoninval of diffuus licht weerkaatst. Het al of niet voorkomen van schittering is met name voor direct omwonenden een belangrijk thema. Voor directe schittering voert LC Energy een schitteringsonderzoek uit wat aangeeft of er theoretisch de mogelijkheid voor schittering vanuit het zonnepark naar een gezichtspunt (bijv. een raam van een woning) van omwonenden kan plaatsvinden. Dit onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van een computerprogramma en betreft een worst-case scenario. De

situatie wordt overschat door het weglaten van het effect van wolken en beplanting tussen zonnepark en het gezichtspunt.

De resultaten van het schitteringsonderzoek worden met de omwonenden besproken. Indien er kans is op schittering, of indien deze er theoretisch niet is maar er toch vrees voor bestaat, worden de opties besproken hoe hinderlijke schittering voorkomen kan worden. Dit kan bijvoorbeeld door een goede landschappelijke inpassing. Daarnaast zijn er ook een aantal anti-schitteringsmaatregelen m.b.t de panelen die LC Energy al standaard neemt.

Soms is het zo dat er ook andere zorgen op milieugebied leven bij omwonenden. Daarom is het goed om hier ruim aandacht aan te besteden. Het kan hierbij dan bijvoorbeeld gaan om vrees voor (hoogfrequente) straling, uitloging door panelen, geluidsoverlast, gevaarlijke stoffen, etc. Het plan voor Zonnepark Maria Hoop is middels de bijgevoegde 'Planologisch quickscan' (Pijler 1) reeds getoetst op deze aspecten, waaruit blijkt dat het plan redelijkerwijs kan voldoen aan wet- en regelgeving en richtlijnen. Dit zal in het vervolgproces nader worden getoetst, eventueel met nadere onderzoeken.

Het voldoen aan richtlijnen en wet- en regelgeving wil niet zeggen dat er per definitie geen zorgen meer overblijven bij omwonenden. Indien nodig kunnen in overleg maatregelen getroffen worden, om deze zorgen weg te nemen. Bijvoorbeeld het verplaatsen van transformatoren of het uitvoeren van nader onderzoek.

4. Versterken lokale economie

Het is altijd erg belangrijk om de behoeften van de direct omwonenden en andere inwoners van de gemeente in beeld te brengen en zoveel als mogelijk een plek te geven. Een vaak onderbelicht thema daarbij is de inzet van lokale economie. Het gaat hierbij om het maximeren van de inzet van lokale werknemers en bedrijven. Voorbeelden hiervan zijn de inzet van lokale onderhoudsbedrijven voor het beheer en onderhoud en lokale hoveniers/ loonwerkers voor de landschapsinrichting. Middels meervoudig ruimtegebruik kan de lokale economie verder versterkt worden, bijvoorbeeld door het telen van gewassen onder (een deel) van de panelen, indien hier behoefte aan is en dit inpasbaar is. Ook kan het inheemse zaad jaarlijks worden geoogst door een lokale partij, wat een landbouwproduct met marktwaarde betreft. In het separaat bijgevoegde Profijtplan is daarnaast ook uitgebreid aandacht besteed aan het versterken van de lokale economie. Onder andere is daarin benoemd dat bij de aanbestedingsprocedure voor de bouw van het zonnepark, de voorkeur uitgaat naar lokale partijen.

Naast het agenderen van dit thema in een ontwerpsessie, neemt LC Energy dit thema altijd mee in de gesprekken met de omgeving. Er wordt naar ideeën gevraagd en het lokale aanbod wordt in beeld gebracht. Alle kansen en acties die hieraan worden gekoppeld, worden meegenomen in het logboek (welke per stakeholder wordt bijgehouden).

5. Duurzaamheid bevorderen

Doordat zonneparken één van de mogelijke maatregelen zijn in het bredere kader van de klimaatverandering en energietransitie, is het ook goed dit als thema mee te nemen. LC Energy probeert om de ontwikkeling van een zonnepark als lokale katalysator voor andere duurzaamheidsdoelen te laten fungeren. Dit gebeurt enerzijds door in beeld te brengen welke verduurzamingsbereidheid er in de omgeving is. En anderzijds wat de belemmeringen hiervoor zijn om dit uit te voeren. Het kan hierbij gaan om het plaatsen van zonnepanelen op (bedrijfs-)daken, het vergroenen van straten of pleinen, het verduurzamen van gemeenschappelijke voorzieningen als sportvelden of dorpsgebouwen, maar ook bredere doelen als behalen van RES-doelen. Middels het oprichten van een 'Gemeenschapsfonds' (zie separaat bijgevoegd Profijtplan) reserveert LC Energy een budget. Met betrekking tot dit thema wordt met name afstemming gezocht (o.a. via ontwerpsessies) met partijen als de dorpsraad, de gemeente en Energiecoöperatie Echt-Susteren Energie. Ook zal dit thema nadrukkelijk worden geagendeerd op de inloopbijeenkomsten.

LC Energy wil dat als dit zonnepark gerealiseerd wordt, dit ook direct leidt tot een toename van meer zonne-energie systemen op zowel particuliere als commerciële daken. Dit gaan wij doen door tijdens de bouw (naar verwachting in 2022) van het zonnepark inwoners en bedrijven de gelegenheid te geven om zonnepanelen te laten installeren op hun daken tegen een gereduceerd tarief. Omdat wij niet de lokale markt willen passeren,

stellen wij voor om dit via de lokale installateurs te organiseren. Omdat wij grootschalig zonnepanelen gaan inkopen, kunnen wij in samenwerking met lokale installateurs extra zonnepanelen inkopen tegen hetzelfde tarief. Dit inkoopvoordeel zetten wij één op één door aan de lokale installateur(s), die dit ook één-op-één kan doorzetten aan particulieren en bedrijven die op dat moment de keuze maken voor zonnepanelen. Zie voor een verdere toelichting het separaat bijgevoegd Profijtplan.

6. Gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik

Doordat dit plan tijdelijke gebruikt maakt van agrarische grond voor energie-opwek, leeft dit onderwerp vaak bij omwonenden (in vrij brede zin) en organisaties als De Limburgse Land- en Tuinbouw Bond (LLTB). Soms is er verwarring over de toepassing van beleidsuitgangspunten als een zonneladder. Anderzijds zijn er soms zorgen over de kwaliteit van de agrarische grond, na ontmanteling van het zonnepark. Voor dit onderwerp worden door LC Energy nauwgezet de ontwikkelingen en de informatiebehoefte gepeild en gevolgd. Waar nodig zal LC Energy informatie verstrekken. M.b.t de agrarische geschiktheid van de grond, na ontmanteling van het zonnepark, zal LC Energy haar uiterste best doen om te zorgen voor een opstelling waarbij de omstandigheden voor de kwaliteit van de bodem zo gunstig mogelijk zijn. Dus een opstelling die water doorlaat aan de randen van de panelen, met genoeg ruimte tussen de rijen voor zonlicht toetreding, het stoppen van het gebruik van bestrijdingsmiddelen, en het inzaaien van bloem- en kruidenrijk grasland. O.a. tijdens de ontwerpssessie betreffende dit thema, wordt besproken welke maatregelen nog meer genomen kunnen worden.

Daarnaast gaan we binnen dit thema op zoek naar de mogelijkheden en de behoefte voor agrarisch medegebruik. Hierbij moet worden gedacht aan het telen van gewassen onder (een deel) van de panelen (indien hier behoefte aan is en dit inpasbaar is). Ook kan het inheemse zaad jaarlijks worden geoogst door een lokale partij, wat een landbouwproduct met marktwaarde betreft.

ZONNEPARK Maria Hoop
Verslag van het
Omgevingsproces

Datum: 21/ 01 / 2021

Versie: 18

Georg van den Berg

Inhoudsopgave

1. Zonnepark Bergweg Maria-Hoop	3
1.1. Locatie en omvang	3
2. Omgevingsproces.....	3
2.1. Inleiding	3
2.2. Aanpak en proces.....	4
3. Omgevingsproces omwonenden	5
3.1. Keukentafel / Teams gesprekken Ring 1	5
3.2. Inhoudelijke afgestemde aspecten	6
4. Omgevingsproces omwonenden in verdere omgeving	10
4.1 Eerste “Inloopavond Ring 2” Oktober	10
4.2.Tweede “Inloopavond Ring 2”, 9 December	19
5 Organisaties en belangengroepen	21
5.1 Energie coöperatie Echt-Susteren.....	21
5.2 Waterschap Roer en Overmaas	21
5.3 Eigenaar naburige (aanliggende) bos	21
5.4 Enexis en Tennet.....	21
5.5 Gemeente Echt-Susteren	21
5.6 Stichting Levend Archief en Stichting Natuur en Milieu Limburg en naburig voedselbos initiatief.....	22
5.7 Brandweer.....	23
5.8 LLTB.....	24
6 Communicatie met de stakeholders in de toekomst.....	25
7 Maatschappelijke meerwaarde van het project.....	26
7.1 Landschappelijke inpassing en natuur ontwikkeling.....	26
7.2 Onderwijs	26
7.3 Werkgelegenheid.....	26
7.4 Gemeentelijke belastingen	27
7.5 Participatiemogelijkheden en gemeenschapsvoordelen	27
Bijlage A - Planning Zonnepark Maria Hoop	28

1. Zonnepark Bergweg Maria-Hoop

De kernkwaliteiten van dit project zijn de voorkeurslocatie gemeente, natuurontwikkeling, Multifunctioneel ruimte gebruik, goede procesparticipatie, goede landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor participatie.

1.1. Locatie en omvang

Het Zonnepark Maria Hoop is gelegen tussen de Putbroekerbosweg en de Verlengde Spikweg in Maria Hoop. Hieronder staat een overzicht van de kerncijfers en is de locatie van het project weergegeven binnen de gemeente.

Kerngegevens	Waarde	Eenheid
Bruto grondoppervlak zonnepark	22.3	Hectare
Landschapselementen versterken en aanleggen	3.7	Hectare
Grasland binnen hekwerk	6.5	Hectare
Halfverharding grasbeton	0.3	Hectare
Transformator stations	Circa 140	M2
Netto paneel oppervlak ca.	11.8	Hectare
Dus Paneel oppervlak + gras stroken binnen hek	18.3	Hectare
Elektrisch vermogen ca.	23.7	MWp
Duurzame energie opwek ca.	24,000	MWh/jaar
Huishoudens equivalent [3.000 kWh/jr/hh][1] ca.	8000	Huishoudens

2. Omgevingsproces

2.1. Inleiding

Lokaal draagvlak en participatie zijn essentieel voor elk zonne-energieproject. Daarom zorgt LC Energy voor een zorgvuldig proces om de lokale omwonenden, organisaties en instanties te informeren en te betrekken alvorens er een aanvraag omgevingsvergunning of aanvraag bestemmingsplanherziening wordt ingediend. Als ontwikkelaar probeert LC Energy vooraf zo goed mogelijk te werken aan de landschappelijke inpassing, daarbij rekening houdend met input van de omwonenden. Hierbij is het, onder andere vanwege de afweging tussen de ruimtevraag en impact op het rendement van de ontwikkeling, niet altijd mogelijk om aan alle wensen van omwonenden, organisaties en instanties te voldoen. Dit ligt soms ook aan het feit dat de wensen uiteen liggen.

2.2.Aanpak en proces

Inleiding

Voor de aanpak van het omgevingsproces is in de eerste helft van 2020 een communicatie- participatie- en procesplan opgesteld. Dit plan vormt de leidraad voor het uit te voeren omgevingsproces, waar in de tweede helft van 2020 mee is gestart. Het plan vormt nadrukkelijk een leidraad, waarbij wel afwijkingen plaatsvinden. Zo zijn, om redenen als onder andere de Corona-crisis, op onderdelen soms andere keuzes gemaakt.

Welke partijen worden en zijn betrokken

Voor de aanpak bij Zonnepark Maria Hoop is onderscheid gemaakt in twee ringen. De omgeving van het park is relatief dunbevolkt. De eerste ring betreft de bewoners die woonachtig zijn binnen een straal van ongeveer 500 meter. Deze mensen hebben soms wel en soms niet direct uitzicht op het project. Slechts één omwonende grenst direct met het perceel aan het zonnepark. Deze ring bestaat uit 18 huishoudens. Deze huishoudens zijn in eerste instantie op de hoogte gesteld door middel van een brief van LC Energy die naar alle kadastrale adressen is verstuurd. Met een deel van deze mensen (naar behoefte, zijn keukentafelgesprekken en telefoon gevoerd.

De tweede ring betreft de bewoners in een grotere ring rondom het project. De cirkel rondom ring 2 is ruim 1 kilometer en beslaat 74 adressen. Deze huishoudens zijn uitgenodigd voor deelname aan digitale informatieavonden.

In de derde plaats is contact gezocht, en heeft in meer en/of minder mate afstemming plaatsgevonden, met andere stakeholders zoals: Gemeente Echt-Susteren, pachters, naburige landeigenaren, Tennet, Stichting Natuur en Milieu Limburg, Waterschap Roer en Overmaas, Provincie Limburg, Brandweer, Energie Coöperatie Echt Susteren en de Stichting het Levend archief en verschillende andere natuur en milieu organisaties.

Welke thema's zijn besproken

Tijdens de afstemmingsgesprekken is kennis gedeeld en zijn belangen en wensen goed kenbaar gemaakt. Hierop is het plan, waar mogelijk, aangepast en aangescherpt. Vooraf zijn ook enkele thema's geselecteerd, die een nadrukkelijke rol hebben gekregen binnen het omgevingsproces. Dit zijn:

- Biodiversiteit;
- Herstel van landschapsstructuren;
- Schitteringsonderzoek en overige milieu-aspecten;
- Versterken lokale economie;
- Duurzaamheid bevorderen;
- Gebruik agrarische grond en mogelijkheden agrarisch medegebruik.

3. Omgevingsproces omwonenden

In dit hoofdstuk worden de resultaten beschreven van het doorlopen omgevingsproces met omwonenden van het zonnepark, tot en met eind december 2020

3.1.Keukentafel / Teams gesprekken Ring 1

Bij het Zonnepark Maria Hoop is allereerst per brief, persoonlijk contact gezocht met de omwonenden door LC Energy. Er is aangeboden langs te gaan voor een keukentafel gesprek. Deze gesprekken zijn gevoerd met 2 huishoudens door een medewerker van LC Energy. Met 3 andere huishoudens heeft digitale / telefonische afstemming plaatsgevonden.

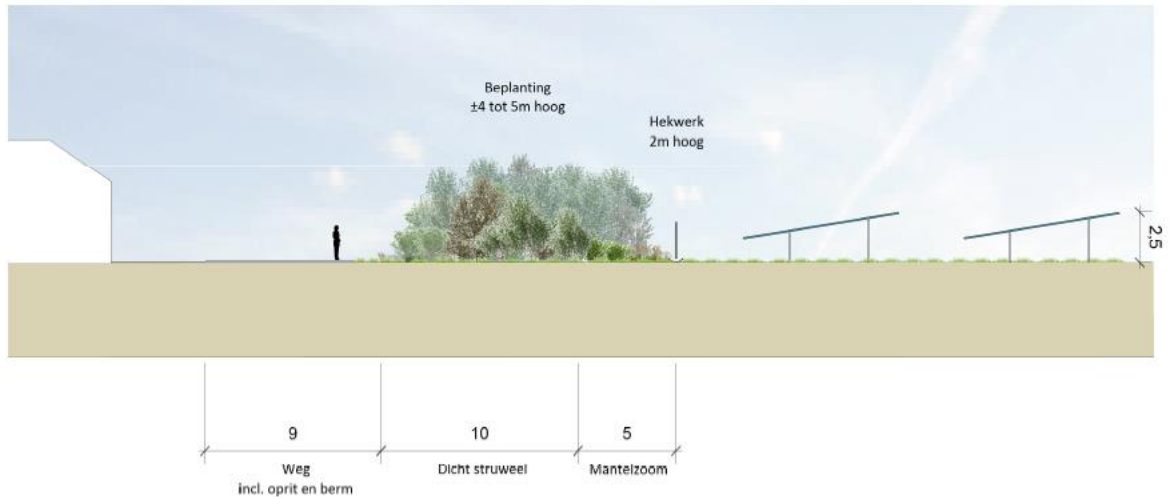

In deze gesprekken heeft afstemming plaatsgevonden betreffende aspecten als inrichting, financiële zaken, en over de aankleding van het zonnepark.

3.2. Inhoudelijke afgestemde aspecten

Hierna zijn de meest relevante aspecten weergegeven, die nader zijn afgestemd in het omgevingsproces, in de gesprekken t/m december 2020:

- **Uitzicht** verandert voor 2 huishoudens. Aan de hand van visualisaties is met hen de inrichting van de groene rand om het project afgestemd. Hierbij is aan de wensen van de omwonenden voldaan, binnen de landschappelijke mogelijkheden. Deze rand is 15 meter breed.

- **Aanbod tot Participatie;**
Hierbij zijn de volgende zaken afgestemd:
 - mee-investeren in het park na bouw via obligaties of certificaten. Geen investering gedurende het risicovolle ontwikkelingsproces.
 - Zorgen dat wild doorgang heeft door het park, door hekwerken te voorkomen waar mogelijk, en reeën de mogelijkheid te geven door het hekwerk te kruipen.
 - Aanleg met beplanting rondom, met voedselbos aspecten.
- **Eventuele waardedaling** van huizen proberen we te matigen door het aanleggen van de groene zones, waardoor er ook een landschappelijke meerwaarde wordt geboden. Waar er

sprake is van planschade word deze vooraf ruimhartig vergoed door LC Energy. Hierover vinden gesprekken plaats met direct omwonenden.

- **De panelen zouden kunnen schitteren**

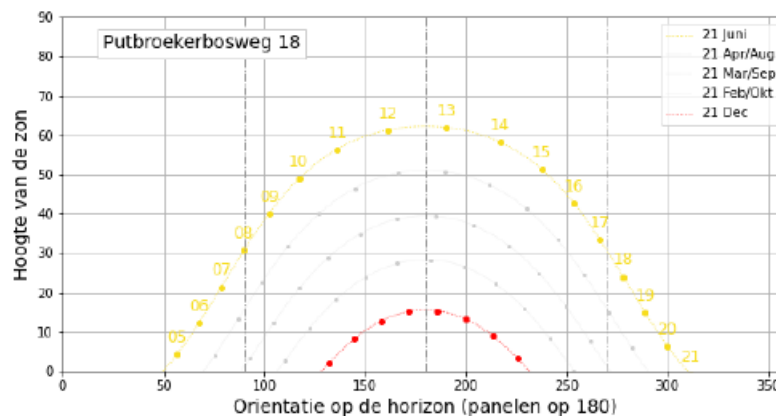
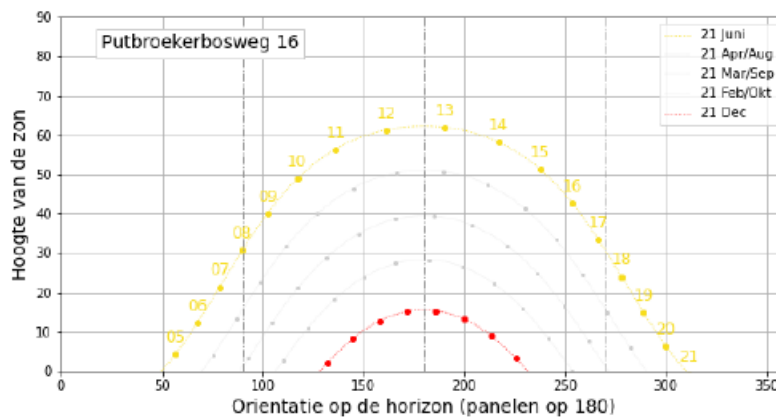
Schittering van panelen kan bij zonneparken voorkomen, wanneer de zon op de juiste hoogte staat. Met het voorliggende plan worden de panelen gericht op het zuiden, parallel met de perceel lijnen. Er zijn twee adressen onderzocht met de grootste kans op schittering. Dit waren de adressen Putbroekerbosweg 16 en 18.

Het blijkt (uit het schitteringsonderzoek) dat op beide adressen geen enkele schittering verwacht kan worden (ook zonder dat landschappelijke inpassing zou worden gerealiseerd). Het gehele rapport wordt bij het bestemmingsplan gevoegd, en is ook opvraagbaar bij ons. De pagina met de belangrijkste conclusies is hierna weergegeven.

Resultaat schittering zonnepark Maria-hoop:

Om een volledig beeld te krijgen van de mogelijke schitteringen van het zonnepark op het aangegeven referentiepunt is de simulatie in meervoud uitgevoerd. Zo is de schittering voor ooghoogte en de tweede verdieping bepaald.

Nadat de simulatie is gerund blijkt dat er geen directe schittering zal optreden. In de onderstaande grafieken staan geen punten ingetekend maar vertonen alleen het referentie pad van de zon gedurende het jaar (rood naar geel) en gedurende de dag tijdsaanduiding).

- **Voedselbos:**

Er is met één omwonende gesproken over belangstelling een voedselbos aan te leggen, en de noten en vruchten eventueel lokaal te verwerken. Er is in zekere mate een conflict tussen aan de ene kant de wens naar dit voedselbos, en om daar zo veel mogelijk fruit en noten te oogsten. Wat dan makkelijk leidt tot het planten van vele exoten, bijvoorbeeld planten die hun origine hebben in Japan of Korea, en aan de andere kant de wens van ecologen en andere omwonenden en de gemeentelijk Welstandscommissie om zo veel mogelijk streekeigen, van nature voorkomende soorten in te passen. Er is uiteindelijk gekozen om de exoten zo veel mogelijk te beperken, en om de weinige exoten te planten in de rand aan de weg, en niet in het midden of tegen het bos aan de Noordkant aan. Er is wel gekozen voor extra veel eetbare planten die van nature voorkomen in de omgeving, of in ieder geval West-Europa.

- **Gesprek over extra toeloop, los lopende honden, extra rommel, voeren van paarden:**

Door een van de burens is de angst uitgesproken dat het voedselbos extra aantrekkingskracht uitoefend op wandelaars met loslopende honden en extra rommel tot gevolg. Ook voeren de wandelaars vaak de paarden en de huisdieren. Dit kan niet geheel worden voorkomen. Wel is de omvang van het voedselbos (aan de randen van het zonnepark) uiteindelijk verder beperkt.

- **Verlies van Landbouwgrond:**

Een bewoner heeft zich uitgesproken tegen het gebruik van landbouwgrond te zijn. Het gebruik van landbouwgrond voor PV is een politieke keuze. Maar feit is dat 70% van de Nederlandse landbouw producten worden geëxporteerd (na de VS de grootste agrarische exporteur ter wereld), en dat naar verwachting niet meer dan 1.5% van het Nederlandse landbouw areaal nodig zal zijn om aan de behoefte van zonneenergie te voldoen.

4. Omgevingsproces omwonenden in verdere omgeving

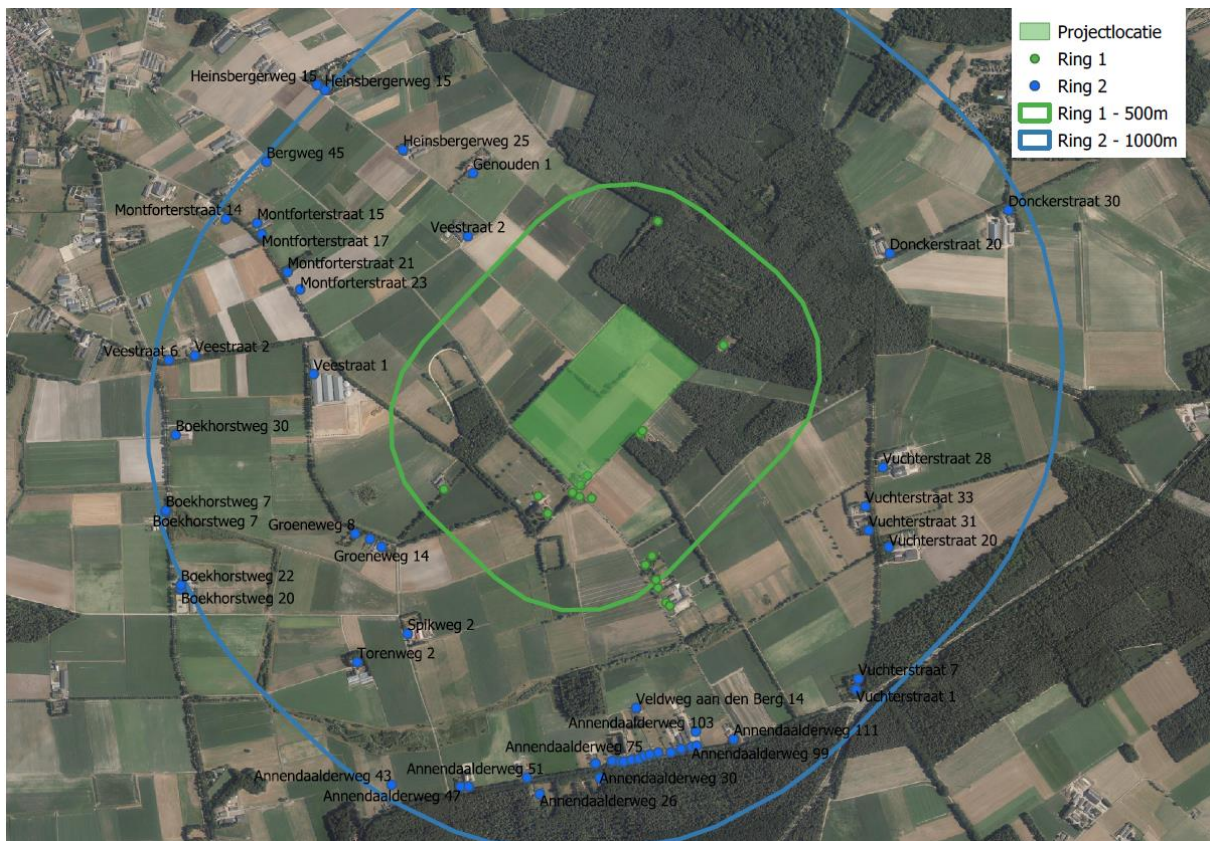
Voor de omwonenden die verder van het zonnepark woonachtig zijn, hebben t/m december 2020 twee digitale informatieavonden plaatsgevonden. In januari 2021 wordt een derde informatieavond gehouden. In dit hoofdstuk wordt het verslag van de eerste twee informatieavonden weergegeven.

4.1 Eerste “Inloopavond Ring 2” Oktober

De omwonenden in ring 2 (straal van 1 km) zijn per brief uitgenodigd voor een digitale inloopavond.

De digitale inloopavond vond plaats op 20 oktober 2020, via een Webinar.

Dit ook gepubliceerd in 't Waekblad, en er zijn uitnodigingen verstuurd naar mensen in een cirkel van 1 km (75 adressen). Op deze avond zijn presentaties gegeven over het proces, landschappelijke inpassing en participatie. Men kon gedurende de avond ideeën achterlaten en vragen stellen via een chat box. Daarvan hebben meerdere mensen gebruik gemaakt.

Via onderstaande link kunt u de avond nog eens terug kijken:

<https://www.onlineseminar.nl/lcenergy/webinar/3b1026df-3721-48c6-9fe9-43d39ee7f78e/zonne-park-bergweg-mariahoop/#watch-player>

- Advertorial -

 LC ENERGY

Digitale inloopavond Zonnepark Maria-Hoop

Namens LC Energy willen wij u hierbij graag uitnodigen voor een digitale inloopavond dinsdag 20 oktober, betreffende het plan voor de realisatie van Zonnepark Maria Hoop.

Voor de gemeente Echt-Susteren ligt de opgave om de CO₂-uitstoot met 49% te reduceren in 2030. Om dit te bereiken, en om de verwachte elektriciteitsbehoefte met lokale zonneparken op te wekken, heeft de gemeente vastgesteld dat er een oppervlakte van circa 137 hectare aan zonneparken nodig is in deze gemeente. De gemeente heeft op 26 september 2019 het beleidskader 'Zonneparken en Windparken Gemeente Echt-Susteren' vastgesteld. Vervolgens is een pilot gestart waarmee de gemeente ervaring wil opdoen met de voorbereiding en realisatie van zonneparken. In totaal zijn er 17 plannen ingediend. Op 30 juni 2020 heeft de gemeente besloten om met vijf plannen voor zonneparken het proces te vervolgen, zie ook de gemeentelijke website <https://www.echt-susteren.nl/initiatiefnemers-zonneparken>.

Eén van deze vijf plannen voor een zonnepark betreft het plan voor Zonnepark Maria Hoop. LC Energy wil hier een zonnepark realiseren, welke landschappelijk wordt ingepast en natuurlijk wordt ingericht, en waarbij mogelijkheden worden geboden voor financiële participatie.

Aanmelden voor de digitale inloopavond

Datum: 20 oktober 2020

Tijdstip: 19:30 uur openen wij de digitale omgeving. De sessie zal ongeveer 1,5 uur duren.

Aanmelden: om u aan te melden voor deelname aan de digitale inloopavond kunt u nu al, en tot één uur voor de digitale inloopavond, een e-mail sturen naar georg@LCEnergy.nl. Vermeld u in uw e-mail alstublieft 'Maria Hoop 20 oktober' en uw naam en adres, dan krijgt u van ons de inloggegevens en nadere informatie toegestuurd.

Overzichtkaart Project gebied Zonnepark Maria-Hoop.

Onderstaand zijn de vragen die naar voren zijn gekomen gedurende de avond allemaal weergegeven. Alle vragen (en antwoorden) van de chat hebben wij in een database. Echter voor dit verslag zijn de vragen anoniem gemaakt en gegroepeerd naar onderwerp. Per onderwerp zijn de vragen beantwoord. Enkele vragen/opmerkingen zijn meerdere malen gesteld door verschillende belangstellenden.

Wilde dieren
Bij afrastering 15 cm vanaf de grond krijgt U gegarandeerd problemen met wilde zwijnen!
hoe gaan jullie dit afrasteren wildevarkens ree.en steenmarters zijn gek op kabels
dus dit word een afdak waar wilde varken jongen op voeden
Dat betekent ook dat de reeën en wild die hier lopen, hier niet doorheen kunnen. Opnieuw een belemmering.

Antwoord: Vanwege de veiligheid van het publiek en om diefstal te voorkomen moet er verzekeringstechnisch een hekwerk worden opgesteld rondom het zonnepark.

Onder het hekwerk worden faciliteiten gecreëerd, zodat alleen kleine zoogdieren onder het hek door kunnen. Onder andere door een spleet van 15 cm onder het hek over te laten. Voor grotere zoogdieren, zoals reeën worden waarschijnlijk wild uittreedplaatsen gecreëerd, met camera toezicht, voor het geval zij per ongeluk aan de verkeerde kant van het hekwerk terecht komen. Dit wordt nog afgestemd met de verzekering.

Ecologie
koppelkansen: ik ga een voedselbos beginnen op nummer x; wellicht hier over praten!!
biodiversiteit: ja graag, is bekend wat de reflectie vanuit de zonnepanelen aan effect heeft voor flora en fauna?
herstellen en ontginnen en investeren in inheems sortiment: - In Friesland wordt door de provincie sinds deze zomer geen vergunningen meer gegeven op zonneweides. Een belangrijke driver, naast het behouden van landbouwgrond, is dat gebleken is dat de biodiversiteit afneemt terwijl verwacht was dat dit juist zou toenemen. Alleen als er genoeg ruimte tussen de rijen panelen wordt gelaten kan zonlicht en regenwater op de grond komen en kan er met speciaal beheer een betere situatie bereikt worden ten opzichte
Aan Georg: juist in Friesland zijn er voorbeelden dat de biodiversiteit afneemt.
Milieu aspecten: de opwarming van de panelen is veel groter dan door een bos dat daar staat. Dat geldt ook voor het vasthouden van water. Juist in dit gebied is een tekort aan water. Gek dat daar niet op ingegaan wordt.

Op de bijeenkomst is ook gevraagd of er ideeën zijn voor koppelkansen. Dus manieren waarop het zonnepark wat toe kan voegen aan de buurt. Het blijkt dat een buurman interesse heeft om een voedselbos te creëren, en eventueel zelfs maaltijden te maken van de ingrediënten uit het voedselbos. Het areaal van 2.1 ha aan bosrand kan een aanvulling zijn op het al geplande areaal elders in de buurt. LC Energy is in gesprek gegaan met Stichting Levend archief, en met Natuur en Milieu Limburg om alle wensen en ideeën op elkaar af te stemmen, en zo veel mogelijk te komen tot een ontwerp wat biodiversiteit positief beïnvloed. Hierbij is een balans gevonden tussen aan de ene kant voedselbos (randen van het zonnepark) en anderzijds de keuze voor inheemse soorten t.b.v. de biodiversiteit. Ook vreest een andere inwoner voor extra overlast, indien er een groot voedselbos wordt aangelegd.

Wij gaan er dus van uit dat ten opzichte van het huidige landbouw gebruik, door het stoppen met spuiten, bemesten en grond bewerking de biodiversiteit gaat toenemen. Er wordt een monitoring programma opgezet om dit te controleren, en om het management bij te sturen wanneer dat nodig is. Uit onderzoek in Nederland, Duitsland en Engeland is overigens gebleken dat de biodiversiteit op zonneparken groter is als op het originele landbouw perceel.

Stroom afvoer
is het net werk groot genoeg voor afvoer op gewekte stroom
is het net werk groot genoeg voor afvoer op gewekte stroom

waar gaat de stroom naar toe de meeste groene stroom gaat datacentrum
Waar vindt de aansluiting op het net plaats
Vooralsnog wordt dat gepland op Onderstation Maasbracht
Via welke route/straten gebeurt dat?
de laatste tijd zijn veel berichten dat het stroomnet niet toereikend is voor alle zonneprojecten. Hoe zit het met dit plan? Kan het t stroomnet op of moet elders opslag van de energie gaan plaatsvinden

Het is de bedoeling om de stroom af te voeren naar onderstation Maasbracht via een 10 kV verbinding. 10 kV verbindingen liggen door de meeste straten van Nederland. De afstand naar Maasbracht is ongeveer 7 km, en zal lopen langs en onder openbare straten.

Waarom hier/process
waarom worden geen natuur gebieden vol gelegd met zonnepanelen in plaats van landbouw grond
op de zonneladder van de provincie, wordt aangegeven dat zonnepanelen in natuur of landbouw de laatste optie is. waarom dan nu in een gebied met maatschappelijke waarde 12 hectare zonnepanelen? ook de minister heeft aangegeven geen landbouwgrond hiervoor te willen gebruiken.
is het proces om van 17 naar 5 te gaan onomkeerbaar? of kunnen we een aantal verschillende terreinen aanwijzen om de druk te verlagen op deze locatie. ik kan me voorstellen dat de inrichting minder ingrijpend kan zijn dan nu voorgesteld
Kan de wethouder die berekening laten zien aan de burgers? Transparantie?
Aan de wethouder: Op geen enkele wijze is de gemeente ingegaan op de 3e pijler van het klimaat akkoord (zie ook Urgenda). Er is alleen gekeken naar Wind en Zonne energie maar de Nationale Boss strategie wordt niet genoemd. De bedoeling hiervan is om meer CO2 op te nemen.
Aan de wethouder: wie zaten in dat panel?
Laat de gemeente zich niet teveel leiden door bureaus zoals nu door DBV die juist en alleen met deze onderwerpen hun geld verdienen? Het is dan altijd voorspelbaar welke kant het balletje op rolt. Kan de gemeente niet zelf meer de lead nemen in het voorbereiden van deze onderwerpen en een veel meer kritische houding nemen dan nu het geval?
wethouder: n hoeverre is voor de gemeente het klimaat akkoord heilig omdat dit op dit moment voor de Haagse politici niet meer zo speelt? Moet de gemeente haar visie niet aanpassen op de actualiteit en op dit moment deze initiatieven on hold zetten? Waarom stug doorgaan op een totaal heilloze weg die mogelijk ook nog tot veel financiële schade gaat leiden voor de gemeente.
Waarom is deze Beoordelings matrix niet vooraf kenbaar gemaakt? Dus voordat de plannen zijn ingediend?
Zou u me kunnen laten weten wanneer deze gepubliceerd zijn n wanneer in de raad en college is behandeld?
waarom landbouwgrond en niet op daken
dan geldt daar een prijs van 7 ct/kWatt uur voor, als ik hoed geïnformeerd ben. Dus lager rendement. Is daar nog iets over te zeggen?

maar bij verkoop aan een buitenlans bedrijf bevoorbeeld china heeft iederen het na kijken
op de zonneladder van de provincie, wordt aangegeven dat zonnepanelen in natuur of landbouw de laatste optie is. waarom dan nu in een gebied met maatschappelijke waarde 12 hectare zonnepanelen? ook de minister heeft aangegeven geen landbouwgrond hiervoor te willen gebruiken.
Waarom is deze Beoordelings matrix niet vooraf kenbaar gemaakt? Dus voordat de plannen zijn ingediend?
wat is de planning voor de realisatie; vergunning aanvraag einde jaar... vergunning juni 2021.. bouwen?? klaar??
In het bestemmingsplan zit een evaluatiemoment na 15 jaar.
Ja graag, dat proces zou ik graag willen weten. Zowel welke stappen de gemeente heeft genomen en gaat nemen. Als burger is er alleen, alleen een bijeenkomst geweest in de A
Vergeet in de roadmap als stakeholders de burgers nu net niet. De gemeente kan die niet belangrijk vinden, maar ik wel.
Ik zou liever uitleg van de wethouder willen weten: In hoeverre is voor de gemeente het klimaat akkoord heilig omdat dit op dit moment voor de Haagse politici niet meer zo speelt? Moet de gemeente haar visie niet aanpassen op de actualiteit en op dit moment deze initiatieven on hold zetten? Waarom stug doorgaan op een totaal heilloze weg die mogelijk ook nog tot veel financiële schade gaat leiden voor de gemeente.
Jullie krijgen maar 15 jaar SDE+ subsidie....Dan is dit voor jullie toch al klaar?
Juist vreemd dat dan voor dit gebied gekozen wordt. Dat heeft niets te maken met het gebied maar alleen dat er een makkelijke aansluiting is op het netwerk. De rest is framing.
herstellen en ontginnen en investeren in inheems sortiment: - In Friesland wordt door de provincie sinds deze zomer geen vergunningen meer gegeven op zonneweides. Een belangrijke driver, naast het behouden van landbouwgrond, is dat gebleken is dat de biodiversiteit áfneemt terwijl verwacht was dat dit juist zou toenemen. Alleen als er genoeg ruimte tussen de rijen panelen wordt gelaten kan zonlicht en regenwater op de grond komen en kan er met speciaal beheer een betere situatie bereikt worden ten opzicht (copy I did not know where to put so is in eceology en in hier)
Aan de wethouder: Op geen enkele wijze is de gemeente ingegaan op de 3e pijler van het klimaat akkoord (zie ook Urgenda). Er is alleen gekeken naar Wind en Zonne energie maar de Nationale Boss strategie wordt niet genoemd. De bedoeling hiervan is om meer CO2 op te nemen.
Aan de wethouder: de burger is nooit meegenomen in die initiatieven.
Aan de wethouder: wie zaten in dat panel?
Niet de burger
Komen al die zonneparken dan ook bij ons voor de deur komen?
Meer dan terecht dat die subsidies ervan afgaan. En dan nog zie ik een bos daar liever zodat we CO2 opvangen. ...voor wat het waard is.
En zeker Thorium
Helemaal geen gek idee, maar de weerstand zal enorm zijn
Nee hoor, daar wordt nu al heel veel over gepraat in de tweede kamer. Dit verhaal kán helemaal niet maar dat moeten we maar geloven door een aantal zelfbenoemde

Experts
Ik zie niet hoe deze echt susteren energie club ons legitiem kan en mag vertegenwoordigen? Op dezelfde wijze en wetgeving als Urgenda?
ik ben een burger van dit dorp. En het gaat vandaag over dit dorp. Niet meer, niet minder. En ik heb daar een glasheldere mening over.
En ik geloof in zonnepanelen op mijn dak, maar niet in de wei.
Ik zie de legitimiteit van Echt Susteren Energie meer bij het begeleiden van huiseigenaren maar niet bij deze traject.
Bij het participeren moet ook een businesscase. En die lijkt er nu niet te zijn.
***** of wethouder: - In hoeverre is de gemeente van mening dat verreweg de grootste boosdoener van de CO2 uitstoot de A2 is. Dat blijkt uit de studie over CO2 uitstoot in de provincie die de basis vormt voor onze gemeente en die ook zo gebruikt is in de eerdere stukken. Waarom wordt het probleem van de A2 niet ook daar neergelegd. Nu worden de bewoners van deze gemeente ongemeen hard geraakt met een probleem dat van de rijksoverheid is. ...Een overkapping met panelen over die A2? Als een tunnel
Laat de gemeente zich niet teveel leiden door bureaus zoals nu door DBV die juist en alleen met deze onderwerpen hun geld verdienen? Het is dan altijd voorspelbaar welke kant het balletje op rolt. Kan de gemeente niet zelf meer de lead nemen in het voorbereiden van deze onderwerpen en een veel meer kritische houding nemen dan nu het geval?
Deze vraag die nu beantwoord wordt gaat níet over de zonneweide en dus irrelevant, sterker framing van het onderwerp.
Die verdubbeling van het net betaalt ook de burger! vertel dat dan!! Kijk in Duitsland welke problemen er zijn.
@wethouder: n hoeverre is voor de gemeente het klimaat akkoord heilig omdat dit op dit moment voor de Haagse politici niet meer zo speelt? Moet de gemeente haar visie niet aanpassen op de actualiteit en op dit moment deze initiatieven on hold zetten? Waarom stug doorgaan op een totaal heilloze weg die mogelijk ook nog tot veel financiële schade gaat leiden voor de gemeente.
Kent de wethouder de rapporten van de Rekenkamer van het Noorden? Dat zou een belangrijke zijn als het gaat over de lusten en lasten?
De overheid is zich aardig aan het herbezinnen, ik hoop de gemeente ook
Die opgave komt voor het grootste deel door de A2

Bovenstaande vragen en opmerkingen zijn voor het grootste deel afkomstig zijn van één vragensteller. De gemeente heeft in de afgelopen tijd een beleid opgesteld om de rijksopgave op het gebied van zon en windenergie planologisch mogelijk te maken. De gemeente kijkt naar een mix van zowel zon als ook wind, en qua zon zowel naar zon op dak als ook zon op landbouwgrond. Opwekking van zonne-energie op daken zal niet voldoende zijn om aan de benodigde vraag te voldoen.

Voor beleid en het proces kunt u meer informatie vinden op: <https://www.echt-susteren.nl/duurzaamheid>

Als proef heeft de gemeente in eerste instantie 5 projecten geselecteerd uit een lijst van 17 initiatieven. Deze 5 projecten zijn nu bezig met de voorbereiding van een vergunningsaanvraag.

Management van het park
hoe gaat het onderhoud onder de zonnepanelen plaatsvinden? normaal wil de natuur naar bos, ik neem aan dat dit nu ongewenst is. hoe gaat onderhoud plaatsvinden? ruimte voor bloemen? etc
Als het zonnepark niet meer nodig is na bv 20 of 30 jaar. Wordt de grond dan weer terug landbouw? En kunnen jullie dit borgen. Bijvoorbeeld opruimen van de groenen randen.
Nog even een vraag over de rand van het park. daar willen ze bomen gaan plaatsen, maar wij zijn benieuwd wie deze dan onderhouden?

Het onderhoud van het zonnenveld en landschapselementen wordt door de eigenaar van het zonnenveld uitgevoerd c.q. uitbesteed. **LC is in overleg gegaan** met diverse (lokale) partijen om een beheerplan op te stellen om zo het onderhoud te borgen. De ondergrond binnen het hekwerk zal bestaan uit kruidenrijk gras, dit zal zo gemaaid en beheerd worden dat er geen bomen of opgaande beplanting zullen komen. De landschapselementen (randen) zijn permanent en blijven behouden (voorwaarde gemeente). Na afloop van de termijn, wordt het zonnenveld ontmanteld, en binnen de hekwerken wordt de grond weer beschikbaar gesteld aan de landbouw. Dit wordt vastgelegd bij de vergunningverlening.

Inrichting
Oké, het gaat over het zonnepark bij Putbroekerbosweg. daar waren wij even benieuwd naar. Zelf zijn wij niet overtuigd van de bomen die dan aan de rand zouden komen van Putbroekerbosweg. Want de bomen ontnemen dan alsnog het uitzicht en dat vinden wij heel onprettig en wij hebben dit bij het thuisbezoek ook aangegeven.
Is het mogelijk om ter plekke een digitaal scherm te plaatsen met de actuele opbrengst van het zonnepark?
Zijn of worden en criteria opgesteld mbt daadwerkelijke duurzaamheid/footprint, circulaire economie en Nederlandse/Europese/lokale (PV) technologie vs. goedkoopste (technische) invulling ahv veelal Chinese producten?
Waarom de keuze voor een zonnepanelenveld in het landschap in plaats van de mogelijkheid om daken op een bedrijventerrein te gebruiken?
Dit is een voorziening voor 6500 huishoudens, om welke huishoudens gaat het en wat merken wij als bewoners in de nabijheid van het zonnepanelenveld ervan?
wat is van buitenaf te zien van het veld?
hoe gaat met brand bliksem inslag heb van daag de krant gelezen
Wat is de impact van de hoogspanningslijnen?
Wat betekent hier dat het een stiltegebied is?
wordt er ook een hekwerk geplaatst aan de kant van de boerderij ?
Oke en welk type gaat dit zijn?

zou u ook kunnen navragen hoeveel meter de panelen komen te liggen vanaf de boerderij kant
de boerderij grenst onderaan het veld (recht tegenover het bos)

We zijn in overleg gegaan met de omgeving met betrekking tot de aspecten: uitzicht, zicht op het zonnenveld en de aanplant van bomen. Waar bomen worden geplant, de hoogte waarop ze worden gesnoeid, de soorten die worden geplant worden allemaal besproken, is en wordt besproken met de dichtstbijzijnde bewoners.

De mogelijkheid om een (digitaal) informatiebord te plaatsen is meegenomen in de volgende versie van het inrichtingsplan.

De elektriciteit wordt op het net aangesloten en is in theorie voor iedereen beschikbaar. Bewoners in de nabijheid kunnen wel financieel participeren in het project.

Zie presentatie voor zicht van buitenaf op zonnenveld. <https://www.lcenergy.nl/projecten/zonnepark-maria-hoop/>

Zie presentatie voorlopig inrichtingsplan voor impact hoogspanning: geen panelen of meer ruimte tussen panelen, lagere beplanting tot ongeveer 2 meter hoogte in zone op kaart aangegeven.

Het hekwerk komt om de velden met panelen en daaromheen komen landschapselementen

Een transparant hekwerk zonder bovenliggers, max. 2 meter hoogte.

Participatie / Energie cooperatie
Wat is het plan/idee voor participatie binnen dit project, en de rol van Echt Susteren Energie of andere bewonersinitiatieven hierin?
Wat zijn de ev. kosten van een "Warmtescan"..?
Die warmtescan is genoemd door Lens Gossens
"Meting van warmteverlies d.m.v. een warmte-camera"
Waar kunnen we meer informatie vinden over de participatiemogelijkheden?
stel we willen participeren. Ik heb begrepen dat de salderingsregeling stopt. betekent dit dat de participant louter als en energie leverancier gaat werken?
"Meting van warmteverlies d.m.v. een warmte-camera"
kosten..?
Wat is het plan/idee voor participatie binnen dit project, en de rol van Echt Susteren Energie of andere bewonersinitiatieven hierin?

LC Energy is in gesprek met Energie Cooperatie Echt-Susteren om tot een regeling te komen waar omwonenden tot 50% mee mogen investeren in het park. Details daarvan worden later bekend gemaakt. Voor alle details over Energie cooperatie Echt Susteren verwijzen wij naar: <https://www.echtsusterenenergie.nl/>

Na afloop

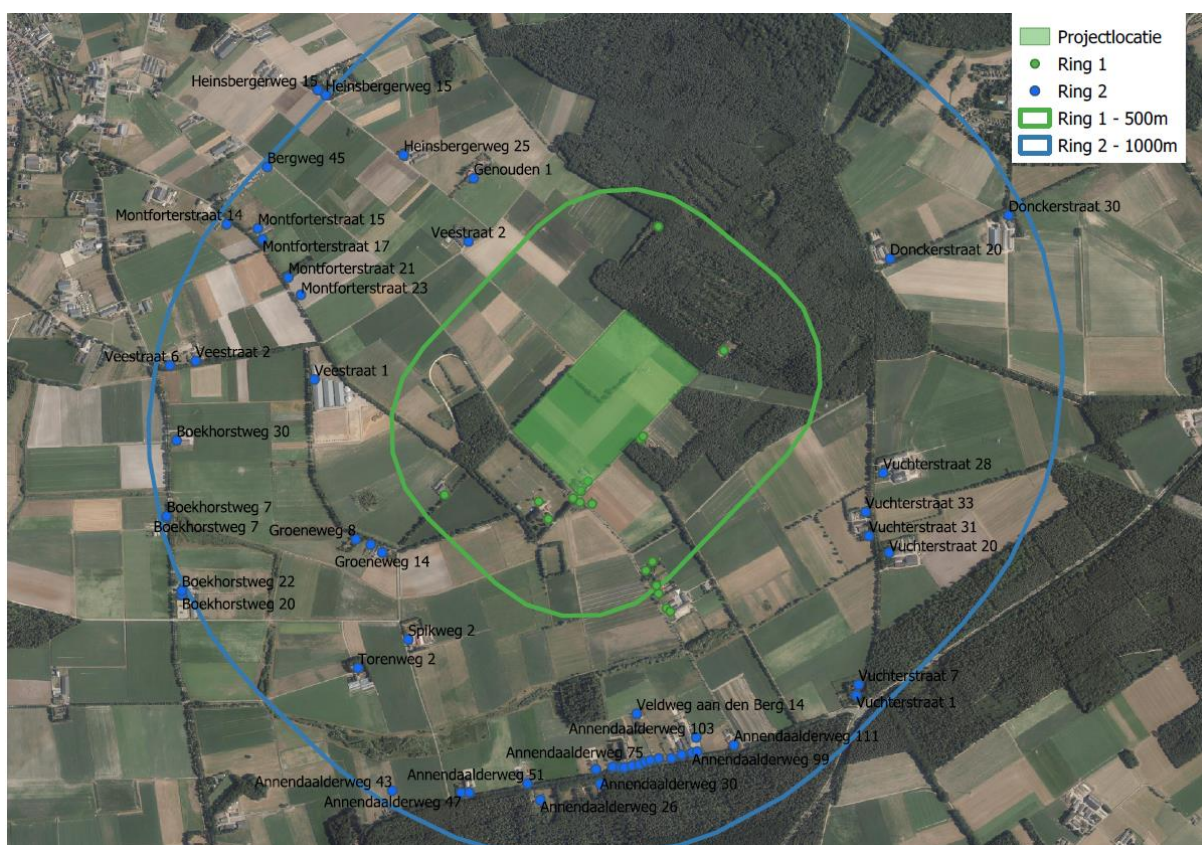
Als het zonnepark niet meer nodig is na bv 20 of 30 jaar. Wordt de grond dan weer terug landbouw? En kunnen jullie dit borgen. Bijvoorbeeld opruimen van de groenen randen.

Na afloop worden de panelen verwijderd en kunnen de percelen weer gebruikt worden voor de landbouw. Het verwijderen en de betaling daarvan wordt contractueel geregeld, zowel met de landeigenaar, als ook met de gemeente. De kosten worden gedragen door de exploitant en worden voor afloop van het project al op een derdenrekening gestort zodat landeigenaar en omwonenden zeker zijn dat er na afloop genoeg geld in kas is om dit te financieren. De groene randen blijven bestaan.

4.2. Tweede “Inloopavond Ring 2”, 9 December

De omwonenden in ring 2 (straal van 1 km) zijn voor een tweede maal per brief, website en kranten advertentie in het Waekblad uitgenodigd voor een digitale inloopavond op 09/12/2020.

Er zijn uitnodigingen verstuurd naar mensen in een cirkel van 1 km (75 adressen). Op deze avond zijn presentaties gegeven over landschappelijke inpassing en participatie. Men kon gedurende de avond ideeën achterlaten en vragen stellen via een chat box. Voor deze avond hebben 29 mensen zich aangemeld, en 18 hebben daadwerkelijk meegedaan.

Deze avond kan worden terug gekeken via onze website of via:

<https://www.onlineseminar.nl/lcenergy/webinar/6e87c486-df8c-40ba-8f40-7f718e66d3b2/Zonnepark-Maria-Hoop-tweede-inloop-avond/>

Vragen en antwoorden die uit deze avond naar voren kwamen:

Bericht

De transport capaciteit op p het electrischiteitsnetwerk is beperkt, zeker als er volop zon en wind is. Als ik als particulier of bedrijf op mijn eigen dak wil leggen heb ik dus wellicht het nakijken? wt kunnen jullie hier garanderen

Enexis heeft een aansluitplicht, dus iedereen die wil mag aansluiten. Wij sluiten direct aan een onderstation, ongeveer 10 km weg, niet aan de kabel waar aan uw boerderij is aangesloten. Mocht Enexis te weinig capaciteit hebben op enig moment, zullen zijn investeren om de infrastructuur te versterken.

Verder een vraag over eventuele overoverlast mbt flora en fauna vanuit het zonnepark: ik denk bijvoorbeeld aan : wilde zwijnden die daar wonen en schade in de omgeving aanrichten, of bv zaad van distels of jacobskruiskruid dat in de omgeving verwaaid. Wie is daar verantwoordelijk voor /wie kan hierop aangesproken worden?

Er word een hek op gesteld rondom het park. Het is niet de bedoeling dat wilde zwijnen op het park gaan wonen. Het hek houd de zwijnen buiten ons park. Wij zijn verantwoordelijk voor de vegetatie binnen het park, dus bij disteloverlast kunt u ons daarop aan spreken. Wij moeten ons ook gewoon aan de distel verordening houden net als iedere andere partij.

Bericht

hoeveel is 50% paticipatie?

50% van het eigen vermogen zal naar verwachting rond de 1.5 miljoen zijn

Bericht

Wat zijn direct omwonenden ivm participatie?

Wij gaan gradaties aanbrengen van mensen die binnen 1000 meter wonen (dat zijn ook de mensen die een brief hebben ontvangen van ons), de mensen die in gemeente Echt Susteren wonen, en de mensen die in de directe buurgemeente wonen.

Naarmate men dichterbij woont word het voordeliger om mee te doen.

Bericht

kan er nog een herhaald worden wanneer ze dachten te beginnen met de bouw?

De ideale planning is: SDE beschikking in het voorjaar van 2022 en dan start bouw richting het einde van dat jaar. Maar het is nog geen harde planning. De SDE- beschikking is wat dit betreft momenteel een belangrijke en onzekere factor.

Conclusie

Deze avond heeft niet geleid tot aanpassingen van het plan.
Op 13 Januari 2021 zal nog een derde webinar worden georganiseerd.

5 Organisaties en belangengroepen

Tijdens het omgevingsproces, in de tweede helft van 2020, zijn diverse organisatie en belangengroepen benaderd om deel te nemen aan het proces. In dit hoofdstuk wordt een samenvatting gegeven van de resultaten van het omgevingsproces met organisaties en belangengroepen.

5.1 Energie coöperatie Echt-Susteren

Met Energie Coöperatie Echt-Susteren is een samenwerking afgesproken, betreffende financiële participatie. De details daarvan zijn beschreven in het Profijtplan en is er een intentie overeenkomst opgesteld.

5.2 Waterschap Roer en Overmaas

Met het waterschap heeft afstemming plaatsgevonden. Er zijn geen waterwegen in de buurt waar het zonnepark invloed op heeft. Wel is het belangrijk dat al het hemelwater op het perceel kan infiltreren. De bodem is een zandbodem met een hangwater profiel waardoor het water relatief makkelijk in de bodem kan zakken. Het perceel ligt relatief vlak. Rondom ieder paneel in de opstelling word een spleet van 1.5 cm aangehouden, en tussen rijen panelen is een ruimte van 2 meter vrijgehouden waardoor regenwater zo veel mogelijk word verdeeld. De brede groene randen rondom het perceel voorkomen afspoeling.

5.3 Eigenaar naburige (aanliggende) bos

De eigenaar van het bos aan de noordoost-rand is geïnformeerd. Hierbij is afgestemd dat er voldoende afstand wordt bewaard tussen de zonnepanelen en de bosrand, zodat een eventueel omvallende boom geen schade veroorzaakt aan de installatie

5.4 Enexis en Tennet

Met Enexis is doorlopend overleg over de aansluiting van het project op het electriciteitsnet. Met Tennet is in detail besproken op welke plaatsen onder de draden wel of niet panelen mogen worden geplaatst, en de toegangsrechten naar de mast moet worden gewaarborgd.

5.5 Gemeente Echt-Susteren

Uitgangspunt van LC is altijd geweest om beleidvolgend te zijn.

In de winter van 2019 is LC voor het eerst in contact getreden met de gemeente. Dit project heeft het voortraject van de gemeente doorlopen en is in Mei 2020 gekozen, samen met 5 andere initiatieven uit een lijst van 17 potentiële projecten, om nader uit te werken. Inhoudelijk wordt het plan tussentijds afgestemd met de gemeente.

Op 24 November 2020 heeft de LKM-commissie het inrichtingsplan beoordeeld. Er is toen onder andere besloten het aantal exotische voedselbosplanten in de begroeiingsrand te beperken, en de exoten alleen aan de buitenkanten te zetten zodat het publiek er makkelijk toegang tot heeft. De rand aan de noordkant tussen het bestaande bos en het zonnepark zal worden beplant met laagblijvende lokale soorten, en geen exotische voedselbos-soorten. Halverwege december heeft een tweede gesprek plaatsgevonden. Afgesproken is dat het inrichtingsplan nog op onderstaande punten worden aangevuld:

- max. 25% in aantallen van voedselbossoorten opnemen in tekst/kaart
- beheermaatregelen op kaart aangeven
- nederlandse + latijnse naam beplanting in plantlijst
- kwaliteit + aantallen in plantlijst
- planlijst uitwerken apart inheems/voedselbossoorten

Deze aanvullingen zijn vervolgens doorgevoerd.

5.6 Stichting Levend Archief en Stichting Natuur en Milieu Limburg en naburig voedselbos initiatief.

Met een kernteam: een ecooloog en een landschapper van Eelerwoude, Stichting Levend Archief en Stichting Natuur en Milieu Limburg, heeft een afstemmingsoverleg plaatsgevonden over de landschappelijke en natuurlijke inrichting van het plan. Stichting de Groene Taille is ook benaderd in een vroeg stadium, maar heeft laten weten geen directe input te willen hebben in dit initiatief. De inbreng is verwerkt en het plan is vervolgens weer afgestemd met deze partijen.

Zo is afgesproken is dat er tussen pv-opstellingen minimaal 2 meter wordt vrijgelaten. Dat geeft ruimte voor een kruidenvegetatie om zich te ontwikkelen. De eerste jaren zal het maaisel worden afgevoerd om op die manier de voedingstoestand te verlagen (Fosfaat en Nitraat). De doelsoorten gedijen niet op de overbemeste bodemtoestand die nu bestaat. En brandnetel en braam zouden de overhand nemen.

In de loop der tijd is de verwachting dat er spontaan een kruidenrijke vegetatie gaat ontstaan. Eventueel wordt er geholpen door zadenmengsels aan te brengen in iedere tweede gras baan.

Er is onderzoek gedaan door de cultuur technische afdeling van Eelerwoude om te kijken naar de technische mogelijkheden om maaisel te kunnen maaien, verzamelen en af te kunnen voeren in de smalle ruimte tussen de PV-opstellingen. Het blijkt dat dit goed mogelijk is.

Als er een kruidenrijke vegetatie is ontstaan, is het ook mogelijk om zaden te winnen uit het maaisel. Dit zaad kan dan weer gebruikt worden op locaties waar deze soorten moeten worden geherintroduceerd, bijvoorbeeld in bermen, of nieuw natuur terreinen.

Er blijkt een lokaal initiatief te bestaan met een idee om een voedselbos te ontwikkelen. In zekere mate kan dit park daarbij aansluiten. Het idee is om boom- en struiksoorten te gebruiken die zo veel mogelijk inheems zijn, en die passen in het lokale landschap. Maar daarbinnen zo veel mogelijk soorten te gebruiken die ook vruchten en zaden geven die voor consumptie geschikt zijn. Eelerwoude heeft samen met het lokale initiatief een lijst van ongeveer 70 soorten opgesteld.

In de groene randen zullen ook vleermuiskasten worden opgesteld.

Het uiteindelijke inrichtingsplan is ter afstemming en reactie toegezonden aan volgende organisaties (met een interesse in landschap en biodiversiteit):

- Vlinderstichting
- SBB
- Groei en Bloei Echt
- Natuur historische vereniging Pepijnsland
- Stichting het Limburgs Landschap
- Vogelwacht Limburg
- Vogelwerkgroep de Haeselaar
- Energie coop echt susteren
- Stichting Levend Archief
- Natuur en Milieu Limburg
- Groene Taille
- WUR
- IVN Roermond

Tot nu toe heeft dit nog niet tot aanpassingen van het plan geleid.

Gedurende het ontwikkelings traject is er een klankbordgroep gevormd waarmee is gesproken over de inrichting en het management met het oog op het optimaliseren van natuurontwikkeling en biodiversiteit.

Deze klankbordgroep bestaat uit een buurman, Stichting Natuur en Mileu Limburg, stichting het Levend archief, en WUR. Wij nodigen deze partijen uit om ook na constructie te blijven observeren en adviseren om het management te verbeteren waar dat kan op het gebied van biodiversiteit.

5.7 Brandweer

Met de brandweer zijn de veiligheidsaspecten besproken aan de hand van de ontwerpuitgangspunten zoals beschreven door Veiligheidsregio Limburg Noord:

“Risico-reducerende maatregelen

Geadviseerd wordt de volgende maatregelen in het ontwerp mee te nemen om de kans op een incident en de gevolgen van een incident te verkleinen:

1. De transformatoren, omvormers en inkoopstation aan de wegzijde te plaatsen zodat ze ingeval van een calamiteit bereikbaar zijn voor de brandweer, conform gemeentelijk beleid bluswatervoorziening en bereikbaarheid.
2. De transformatoren, omvormers en inkoopstation voorzien van noodschakelaars om de stroomtoevoer vanuit het zonnepaneelveld af te schakelen.
3. De ondergrond binnen minimaal 1,5 meter van een systeem of station vrij te houden van begroeiing.
4. De behuizing van de transformatoren en omvormers brandwerend van binnen naar buiten uitvoeren, minimaal 30 minuten WBDBO.
5. Langs de perceelgrens en het zonnepaneelveld een strook van minimaal 1 meter vrij te houden van begroeiing.
6. In het grasland en de paneelvelden compartimentering toepassen met “vakken” van maximaal 2500 m², te creëren door panelen minimaal 2 meter uit elkaar te plaatsen en stroken van minimaal 2 meter vrij te houden van begroeiing.
7. Bekabeling vlamdovend uitvoeren tussen de vakken/compartimenten;
8. Een bluswatervoorziening met een capaciteit van minimaal 60 m³/uur te realiseren ter hoogte van de inkoopstations en in de nabijheid van de systemen, zoals transformatoren en omvormers. Positie is nader over te bepalen. “

De Veiligheids regio heeft vastgesteld dat het grootste brand risico geldt voor de trafo's en de omvormers. Midden op het park zal een bron voor bluswater worden geslagen met een capaciteit van 50-60 m³ per uur. Wij zijn met lokale bron bedrijven in contact getreden of het technisch en financieel haalbaar zou zijn om een bron van die capaciteit te slaan en dat blijkt zo te zijn. De paden naar deze bron moeten verhard zijn en een aslast van 10 ton kunnen dragen, als ook een voertuig last van 15 ton. De centrale omvormers en transformatoren zullen binnen een straal van 150 meter van de bron worden geplaatst (lengte brandslang is 90 m) (grootste risico's zijn de trafos en de omvormers). De brandweer zal een sleutel hebben om toegang te verkrijgen tot het park.

Verdere afspraken:

- Kieselbed 1.5 m rondom trafo's
- Begroeiing laag houden dmv onderhouds plan
- SSCIOS Scope 12 voorschriften volgen voor zonnepanelen.
- de blokken met panelen niet groter te maken dan 2500 m² aaneengesloten.
- Tussen twee blokken met panelen word minimaal 2 meter ruimte vrijgelaten.

Tussen het gemengde (loof + naald hout) bos aan de noordkant en de installatie worden loofbomen geplant (loofbomen werken als een “fire break”),

5.8 LLTB

Het voorgenomen plan is ter afstemming en reactie toegezonden aan de LLTB. Tot op heden is er nog geen reactie ontvangen.

6 Communicatie met de stakeholders in de toekomst

In de toekomst zal contact worden gehouden met de stakeholders, omwonenden en andere belangstellenden. Zo wordt op 13 Januari 2021 weer een webinar (digitale informatieavond) gehouden, deze keer in de vorm van een Teams-meeting.

Ook worden belangrijke zaken weergegeven op de website van LC Energy en de gemeente.

De gesprekken met 'Ring 1' worden voortgezet gedurende het verdere ontwikkelingstraject, als ook gedurende bouw en exploitatie, zowel lijfelijk als ook telefonisch. Alle betrokkenen hebben het directe telefoonnummer van de projectleider.

Voor verdere details verwijzen wij naar ons communicatie-/ participatie-/ en procesplan, welke de leidraad vormt betreffende het verdere te voeren omgevingsproces.

In de toekomst zullen wij contact blijven houden met de omwonenden door middel van regelmatige "teams-vergaderingen". Deze zullen 1 keer per kwartaal plaatsvinden.

7 Maatschappelijke meerwaarde van het project

7.1 Landschappelijke inpassing en natuur ontwikkeling

Landschappelijke inpassing is een integraal onderdeel van het ontwerp van elk LC Energy zonnepark. Op de huidige projectlocatie is sprake van een omvangrijke hoeveelheid van 2 hectare aan natuur/landschapselementen. De kosten voor huur, aanleg, beheer en onderhoud zijn voor rekening van LC Energy en de baten daarvan komen terecht bij de omwonenden en de inwoners van Echt-Susteren. Zonnepanelen hebben een laag profiel en daarmee een lage impact op het omringende landschap, maar LC Energy doet er alles aan om deze impact te verminderen door zorgvuldige landschapsarchitectuur, het perspectief van individuele huizen te screenen en daar waar mogelijk onze landschapsinpassing te verbeteren. We proberen ook het landschap te verbeteren door het verhogen van de biodiversiteit.

- Er is voorzien het versterken en aanleggen van landschapselementen van in totaal 3,7 hectare permanent groen (stroken met bomen, struweel en kruidenrand);
- Voor de groene zones wordt gebiedseigen beplanting gecombineerd met voedselbos gewassen naar aanleiding van wensen uit de omgeving.

De projectlocatie zal niet langer monocultuur bedrijven met bijbehorende bestrijdingsmiddelen en kunstmest. Het zonnepark zal een nieuwe kans bieden voor planten, vogels, vissen en amfibieën zodat er een divers scala van soorten zal nestelen. Verdere maatregelen zijn opgenomen in het ontwerp van onze parken zoals bomen, hagen, en bijen om de biodiversiteit van de projectlocatie verder te vergroten.

De biodiversiteit en andere parameters zullen worden gemeten binnen het park volgens het meetprotocol zon in landschap.

7.2 Onderwijs

Onderwijs is een cruciaal onderdeel van de energietransitie en LC Energy streeft er naar educatieve kansen te creëren met haar zonneparken, zodat mensen kunnen leren over de voordelen van duurzame energie en zonneparken. Dit zijn rondleidingen voor bijvoorbeeld omwonenden, belangenorganisaties en schoolkinderen. Bij de opening van het park zullen omwonenden, ambtenaren en scholen de uitnodiging krijgen voor een rondleiding. Hier zullen de uitdagingen van de energietransitie worden belicht zodoende jongeren te enthousiasmeren voor de energietransitie.

7.3 Werkgelegenheid

Tijdens de bouw van het park en tijdens de daaropvolgende exploitatie van het park, zal voor het leveren van producten en diensten altijd de voorkeur gegeven worden aan lokale bedrijven en waar mogelijk

ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, SROI (social return on investment). Dit kan worden gedaan via lokale sociale dienstverlening. Dit omvat de aanleg van het park, omheining, grondwerk, beveiliging, huisvesting en catering voor werknemers tijdens de bouw en beheer van het park.

7.4 Gemeentelijke belastingen

Op de exploitatie van een zonnepark worden over het algemeen gemeentelijke belastingen geheven.

7.5 Participatiemogelijkheden en gemeenschapsvoordelen

De participatie mogelijkheden en gemeenschapsvoordelen zijn verder beschreven in het Profijtplan.

Bijlage A - Planning Zonnepark Maria Hoop

Hieronder is een schematische weergave gegeven van de planning zoals deze wordt voorzien door LC Energy.

LC Energy streeft ernaar om dit project in te dienen in de SDE+ ronde van October 2021.

[illegible]